

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Vinarstvo v nevarnosti.

V vinorejskem odseku državne zbornice se je dne 17. junija t. l. razmotrivalo o vzrokih nizkih cen lanskega vina.

Kot glaven vzrok se je splošno priznal izvenredno obilen pridelek v letu 1908, kateri je bil v celi Avstriji, kakor tudi na Spod. Štajerju, okroglo za polovico večji, kakor v drugih letih zadnjega desetletja. Na primer: na Štajerskem se je pridelalo lanske leto 1.870.028 hl vina. V letu 1907 le 903.536 hl. Na Kranjskem v letu 1908 390.221 hl, v letu 1907 le 280.071 hl. Približno enako razmerje je bilo minulo leto skoraj v vseh drugih kronovinah ali vinorejskih deželah v Avstriji; dokaz temu je, da je prirastlo v naši državni polovici 8.142.194 hl vina, v letu 1907 pa samo 4.250.342 hl.

V vseh drugih letih do l. 1899 nazaj, se zadnja množina ni nad eden milijon hl navzdol ali navzgor spreminjala. Zato je torej lahko umljivo, zakaj da ni mogoče za te izvanredne velike množine čeravno zelo dobrega vina dovolj odjemalcev ali kupcev dobiti.

Pa tudi ogrska državna polovica, katera je producirala v prejšnjih letih navadno le 3—4 milj. hl., je pridelala v l. 1908 sedem in pol milj. hl vina, kar seve tudi pritiska na naše vinske cene.

Napram temu se je skrčil naš izvoz v tuje države. Več sto tisoč hl vina smo izvažali samo v Švico; dandanes

uvažajo tje Španci in Francozi po mnogo nižjih cenah kakor se pri nas prodaja.

A pri vsem tem naj naš vinorejec ne obupa, ker enako dobre vinske letine kakor 1908 so zelo redke. V tekočem letu že nikakor ni pričakovati tako ogromnega pridelka, ker so v nižjih krajih, kakor na Nižje Avstrijskem, Štajerskem, posebno pa na Ogrskem in tudi drugod, trte silno pozeble. Zato pa se že tudi znatno dviga in zboljšuje cena vinu; treba je le še nekoliko potrpeti tistim, kateri še ga imajo v kleti, ker v doglednem času gotovo pridejo na zadovoljiv svoj račun, s katerim bo povrnjen njih obilen trud.

Glede ponarejanja vina je v imenovanem odseku posegel poslanec Roškar v razpravo. Zahteval je natančne kontrole pri vinotrtcih, pa tudi stroge kazni za tiste, ki bi morda še poskušali z umetno narejenimi vini oškodovati s težavami raznih vrst se boreče vinorejce. Zahteval je tudi, da se nastavijsko inšpektorji razumno v zadostnem številu, da zamorejo svojo odgovorno službo vestno in natančno vršiti, kar bo gotovo v prid vinorejcem, kakor tudi vinopivcem. Vladni zastopnik je obljubil vpoštovati in tudi izvrševati opravičene zahteve ter sploh skrbeti zato, da se bo izpolnjevala vinska postava v prid vinorejcem.

Od druge velenjedne strani smo dobili k tej izredno važni stvari še to-le razpravo:

Na podlagi statističnih podatkov c. kr. poljedeljskega ministrstva se je vina pridelalo v hektolitrih.

dežela	vrsta	1899	1900	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908
Nižje Avstrijsko	belo	716.956	1.361.917	772.521	669.673	976.045	1.396.817	762.104	266.733	2.146.270
	rudeče	41.753	70.490	92.615	82.655	121.739	206.042	98.322	39.123	298.843
Štajersko	belo	90.160	476.460	629.350	405.276	536.481	839.073	700.599	284.347	1.509.920
	rudeče	11.637	37.135	64.974	51.820	52.761	149.931	100.546	73.726	117.064
	šilher	28.851	122.331	85.694	144.274	82.062	182.779	102.391	61.276	243.044
Kranjsko	belo	57.132	100.383	92.654	86.814	105.612	84.338	85.721	171.854	213.968
	rudeče	3.701	7.603	9.909	4.436	3.805	10.909	8.051	10.806	15.713
	šilher	53.812	67.313	96.223	57.505	90.323	61.466	56.478	97.411	160.590
Tirolsko	belo	191.106	366.878	266.828	272.523	289.375	285.820	279.727	484.047	366.712
	rudeče	498.760	695.185	703.117	592.670	629.797	604.654	586.775	816.363	610.736
v celi Avstriji	belo	1.406.996	2.677.699	2.128.690	1.735.499	2.281.482	2.996.182	2.197.786	1.691.764	5.091.728
	rudeče	1.877.833	2.345.819	2.527.778	1.812.598	2.011.154	2.083.200	1.941.243	2.377.923	2.581.591
	šilher	82.963	189.764	200.446	217.690	191.131	257.882	159.375	180.655	467.768
skupaj		3.367.792	5.213.282	4.856.914	3.765.787	4.483.767	5.337.264	4.298.404	4.250.342	8.141.194

Leto 1901 je podobno leto 1900.

Ogrska s Hrvaško je l. 1908 pridelala 7½ milijonov hl, preje pa povprečno vedno le 3—4½ milijonov hl. na leto.

Iz te tabele vidimo, da se je na Štajerskem leta 1908. pridelalo skupaj 1.870.028 hl vina, leta 1907 pa le 419.349 hl, tedaj l. 1908 4½ krat več vina kot l. 1907. Od l. 1899, ko se je pridelalo 130.648 hl do l. 1907 s. 419.349 hl se je produkcija pomnožila približno 3½ krat.

V celi Avstriji se je l. 1908 pridelalo 8 milijonov hl, l. 1907. in preje pa povprečno 4 milijone hl vina na leto!

Številke najboljše same govore. Vrh tega se je preje izvažalo v Švico na leto po 600.000 hl vina; sedaj pa je naše vino v Švici izpodrinilo ceno špansko in francosko vino.

Kdor sedaj ne vidi, da je v prvi vrsti le preobil pridelek kriv slabih cen, ta je slep ali pa hudoben; naj politični sleparji „narodne“ stranke preštudirajo te uradne številke.

Še enkrat vinarska zadruga v Celju.

Naša razkritja o tej zadrugi so liberalce grozno razburila; v „N. D.“ 15. in 16. t. m. neki člankar razsaja ter psuje na poljedeljsko ministrstvo, na poslanca dr. Benkoviča in seveda — na duhovnike, da se človeku gabi. Vsekako si bo poljedeljsko ministrstvo dobro ogledalo tiste članke, kajti naravnost škandal je, kakih izrazov se poslužuje zbesneli člankar „N. D.“

„N. D.“ podtika naravnost dr. Benkoviču, češ da je on dal navodila poljedeljskemu ministrstvu, kako ima rešiti prošnjo vinarske zadruge v Celju. Pooblaščen smo izjaviti, da je to od konca do kraja iz trte izvito; kajti dr. Benkovič v tej zadevi nikdar ni bil pri kakem referentu v poljedeljskem ministrstvu, poslanec Roblek pa tudi ne, dotedaj, ko je bila prošnja v poljedeljskem ministrstvu že rešena in odlok že v rokah osrednje zadrugne zveze na Dunaju, kjer sta poslanca Roblek in dr. Benkovič prvič čula ta odlok iz ust barona Stoerk. Pozivljamo g. poslanca Robleka naj pove, ali to ni res! — Poslanec dr. Benkovič vse druge grožnje s pomilovalnim smehom prezira.

Čemu se N. D. pri celi zadevi zaletava v duhovščino, nam je povsem neumljivo; hujskanje zoper duhovščino pač pri liberalnih kmetih najbolj vleče. Z brezmejnimi psovanjem hoče N. D. očitno pozornost obrniti od vinarske zadruge in obsodbe ministrstva.

Mesto da bi N. D. kritiziral odlok ministrstva in nam dokazal, da se vinarski zadrugi krivica godi, zabavlja na poslanca S. K. Z., češ oni so krivi nizke cene vinu, ker so l. 1907. glasovali za pogodbo z Ogrsko.

Ta trditev je tako brezmejno nespametna, da se nam ne zdi vredno, jo posebej še pobijati. Pribijemo le, da nagodba z Ogrsko obstoji že od leta 1867., in smo tudi že pred l. 1867 z Ogrsko in celo severno Italijo tvorili enotno carinsko ozemlje, pa nikdar ni nikomur na um padlo, da bi kdo to razmerje do Ogrske odgovorno napravil za slabe vinske cene. Saj smo tudi pred l. 1907. pred novo nagodbo — ki prav nič ni premenila prejšnje stanje v tej točki — in še l. 1908., tedaj po nagodbi časi imeli prav dobre vinske cene, ki se morajo vrniti. Še danes imamo marsikje na Štajerskem primerne vinske cene. Za nagodbo z Ogrsko so tudi glasovali vsi tirolski, nekaj primorskih, vsi nemški štajerski poslanci, vsi nižje avstrijski poslanci — vinorejci i. t. d., naši liberalni poslanci so glasovali zoper nagodbo le iz ozira na Dalmatince, kateri so

jih k temu prisilili s klubovim sklepom in so zoper nagodbo le iz državnopravnih, strogo političnih ozir.

Zakaj pa niso veliki prijatelji vinorejci Roblek, Ploj in Ježovnik l. 1907 v državnem zboru razkrili, kaka nevarnost preti njih volilec radi ogrskega vina? Molčali so kot grob, sedaj pa njih listi hujskajo le iz strankarskih ozir. Sicer pa vsak otrok ve, kam pes taco moli, in da naši poslanci „narodni“ stranki nikdar ne bodo po godu. — Po novi nagodbi se je razmerje celo zboljšalo; kajti po novi nagodbi se je Ogrska zavezala, uveljaviti vinski zakon z najmanj tako strogimi določbami kakor je naš vinski zakon. Ogrska je svojo obljubo tekom enega leta izpolnila, kar N. D. še pred nedavnim časom ni vedel, ampak nasprotno trdil — in sedaj tam velja vinski zakon, ki še bolj strogo zabranjuje popačenje vina kot naš zakon. Ogrski židovi imajo sedaj mnogo težje stališče nego po stari nagodbi, seveda N. D. vse to previdno zamolči.

N. D. piše, da bi zadruga podpora že imela, če bi se na dr. Benkoviča ne obrnila; to je seveda po gornjih pojasnilih pristna liberalna laž! „N. D.“ priznava, da prošnja res ni bila pravilno sestavljena, češ da liberalci še niso tako izurjeni v pridobivanju državnih podpor kot „klerikalci“. Gotovo laskavo priznanje za naše poslance!

Pred par dnevi pa je N. D. kričal, češ „klerikalci“ so od vlade podkupljeni, ker so dobili za zadrugno zvezo v Ljubljani par tisoč kron podpore; to liberalno doslednost naj vrag razume!

Vinarska zadruga se brani, češ da nima smisla, kupčije le posredovati, ampak da hoče sama zase vino kupovati in tudi prodajati in celo svoje gostilne imeti; taka navodila so baje 3 modri: Kunej, Jošt in Stiebler v Gradcu pri nemški splošni zadrugi zvezi dobili.

Torej za te velike narodno-gospodarske učenjake je katekizem to, kar so v Gradcu zvedeli. S tem priznavajo, da sami pač mnogo o tem ne razumejo.

Šli bi še malo dalje na Dunaj, pa bi zvedeli naravnost od barona Stoercka, bivšega načelnika iste splošne zadrugne zveze v Gradcu, kako mnenje ima on, ki je sam upeljal vinsko kupčijo pri splošni zadrugi Zvezi v Gradcu, kakšne bridke skušnje je on napravil. Poslušajte skušene moze strokovnjake v ministrstvu; saj je dovolj vzgledov, kako grozno s časom propadejo vinarske zadruge, ki delajo kupčije na lasten račun in celo imajo svoje gostilne. Nižje-avstrijske in tirolske zadruge, ki dobro prosperajo, so urejene na način, ki je ves drugi nego oni po pravih vinarske zadruge v Celju. Le več pouka, potem še le organizirajte, gospodje Celjani!

V našem članku smo zadnjič zapisali, da ima zadruga predpisano „menda“ triletno odpoved za deleže. Pravil seveda nismo imeli pred očmi; zato povemo interesentom, da „N. D.“ piše, da je treba deleže le 6 mesecev naprej odpovedati. Sicer pa bo to iz pravil razvidno!

„N. D.“ piše, da je vinorejsko zadrugo v Brežicah ljubljanska Zadruga Zveza osnovala, tedaj „klerikalci“. Konstatiramo, da imajo odločilni upliv zraven liberalci in da je zadruga osnoval sedanji vodja liberalne Zveze slov. zadrug v Ljubljani, katerega je morala naša Zadruga Zveza radi nezmožnosti itd. hitro odsloviti.

Tako je, nič drugače! Za enega nezmožnega uradnika vendar ne more biti cela stranka odgovorna.

Ves zagovor „N. L.“ smo tedaj prav lahko pobili. Da smo nasprotnika v živo zadeli, dokazuje najbolj nezmerno surovi zagovor, katerega je priobčil „N. D.“ Ta grozi, češ da bode razkrinkal naša gospodarska podjetja. Le na dan z dokazi; potem pa pridemo s številkami, po katerih bode narodno stranko dolgo časa glava bolela.

Našim vinorejcem pa kličemo: mirno kri! Kar je v danih razmerah mogoče, bode se storilo. Nečemo pa vas slepiti in vam zlate gradove obetati.

Državni zbor.

Proračun je v razpravi. Glasovalo se je že o postavkah: ministrski svet, ministrstvo za notranje zadeve, pravosodno ministrstvo in naučno ministrstvo.

K naučnemu in pravosodnemu ministrstvu je govoril dr. Korošec. Izvajal je, zakaj Slovenci ravno do voditeljev teh dveh ministrstev nimajo prav nobenega zaupanja. Izpraveval jima je vest o starih in novih grehih, ki sta jih zakrivila nasproti Slovincem. Ljubljanski „Slovenec“ poroča o tem govoru: „Govornik ostro napada pravosodnega ministra in se pritožuje, da zapostavlja sedanja vlada Slovence. Poslanec dr. Benkovič pritrdjuje govornikom. Benkovičevi medklici tako razburijo Kurando, da se prične pričakati z njim. Kurandi prihitijo na pomoč nekdanji kanonir poslanec

Einspinner, ki se prične pričati z Jugoslovani, na katere je menda še zdaj nevoljen, ker je moral pred leti kot kanonir plačati nekega koštruna, ki ga je povozil z biciklom svojega stotnika. Nekdanji kanonirski podčastnik tako kriči, da mora dr. Korošec prekiniti svoj govor. Veselost nastane, ko zakliče sonoren glas: Gospodje! Z vašim prekinjenjem nam vzamete ves naš čas. Dr. Korošec šiba nemške krivice nasproti Slovincem. To nemške poslance silovito peče. Stari sovražniki Slovincem: Markhl, Einspinner, Wastian in Bachmann kriče na dr. Korošca, ki jim seveda ne ostane dolžan odgovora. Dr. Korošec ožigosa „Südmärkin“ poziv, naj se zglasujejo Nemci za uradna mesta. Markhl in Einspinner kričita. Slovenci jim seveda ne ostanejo dolžni odgovora. Da Wastian tudi kriči, je samoočebni umevno. Dr. Korošec se peča z imenovanjem delnega šolskega nadzornika na Kranjskem in zahteva, naj se imenuje slovenski šolski nadzornik za Koroško. Nemci seveda besne jeze. Govornik graja imenovanje nemškega šolskega nadzornika na Spodnjem Štajerskem in zahteva, naj se slovenska celjska gimnazija po načelih Bienerthovih izpopolni. Ob živahnem pritrdjevanju zaključí govornik svoj govor okoli 10. ure zvečer.

Kako v živo je zadel dr. Korošec s svojim govorom, kaže dejstvo, da sta se drugi dan justični minister Hohenburger in naučni minister grof Stürgkh branila pred njegovimi napadi.

Zelo čudno se vedejo pri glasovanju o proračunu Plojevi pristaši v hrvatskem klubu, to so slovenski liberalci in Hrvati. Takoj pri prvem glasovanju o razpoložljivem zakladu ministrskega predsednika jih je zmanjkalo kar natančno devet, torej polovica. S takimi ljudmi ni mogoče delati politike! Za nje je res edino dober voditelj dr. Ploj, ki se vlade boji na vseh koncih in krajih. Splošno se govori, da je šel Ploj vladni pri glasovanju o proračunu zelo na roke ter marsikaj storil, da jih je pri glasovanju toliko manjkalo. Ali se bo še sedaj kdo čudil, da naši poslanci niso stopili s takimi politiki v en klub? V Slovenskem klubu je red in stroga disciplina, med Plojevci zmedenost, nedošečnost in prijenljivost. Našim kmetom bo tudi dobro povedati, kar pišejo listi o Plojevi prijaznosti do kmeta. Sedaj dela na tistem z vso zgovornostjo za rumunsko trgovinsko pogodbo in za pooblastilni zakon, s kojim se bodo sklenile nove trgovinske pogodbe. Nove živine nam hočejo poslati v naše kraje, in Ploj je v tem prvoboritelj, četudi šele na tistem.

Pri glasovanju o proračunu so zmanjkali izmed Slovincem Ježovnik in dr. Rybar ter sedem Hrvatov.

Politični ogled.

— **Proti razkosavanju zemljišč.** Na Bavarskem se v zadnjem času zemljišča mnogo razkosavajo, posebno v upravnem okraju Nižje Bavarsko. To dejstvo je vzbudilo pozornost bavarske vlade in deželnega zbora. Ministrstvo je upravnim oblastem ukazalo, da naj pazno zasledujejo take pojave in jih po možnosti zabranjujejo. Proti razkosavanju zemljišč izdani predpisi naj se izvršujejo najstrožje. Pred vsem naj se deluje na to, da če se že mora posestvo razkosati, naj to opravi domača hranilnica in posojilnica, kakor se to z mnogim uspehom izvršuje po ostalih okrožjih. Veliki dobički, ki bi sicer pripadli zemljiškim prekupecem, pridejo tako v dobro domačinom, kateri dobe posamezne dele posestva od zadruge po nizki ceni. Razkosavanje pospešuje „beg iz dežele“, posamezni kmetje pa navadno mnogo preplačajo poedine kose zemljišč in če kupnine ne plačajo takoj, morajo dati prekupec visoke obresti. Kupec se dostikrat na ta način tako silno obremeni, da ne more izhajati. Ministrstvo poziva konečno oblasti, da naj v tem smislu delujejo spoznavno s kmetijskimi društvi in zadrugami.

— **Ogrsko.** Sedaj je gotovo, da sedanje Wekerlovo ministrstvo ne ostane dalje na krmilu. Dne 21. t. m. se je vršil ministrski svet, ki je naročil ministrskemu predsedniku, da naj prosi kralja za odpust kabineta. V torek dne 22. t. m. je bil ministrski predsednik Wekerle sprejet od kralja v avdijenci, ki je trajala pol drugo uro. Dr. Wekerle je kralju pojasnil svoje stališče glede jezika pri armadi, a ni mogel pridobiti kralja za svoje zahteve, na kar ga je prosil v svojem in v imenu celega kabineta za odpust. Kralj je izrekel željo, da naj člani ministrstva še nekaj dni opravljajo svoje posle, potem mu bo naznanil svoj sklep.

Mala politična naznanila.

Dne 16. junija: Nemško-nacionalni državnozborni klub je z večino glasov sklenil, da nastopi za laško pravno fakulteto v Trstu. — Gališki in bukovinski Rusini se zopet pogajajo za zopeten vstop bukovinskih rusinskih poslancev v skupen klub. — Cesar je sprejel včeraj na Dunaju nemškega princa Henrika v daljši zasebni avdijenci. — Med Turčijo in Grško se vrše tajna pogajanja. Grška je pripravljena plačati za priklonjenje Krete 15 milijonov frankov, turški posredovalci pa zahtevajo 35 milijonov frankov. — Potres, ki je napravil na Francoskem toliko škode, je glasom poročil iz Barcelone pretresal tudi barcelonski okraj na Španskem 80 sekund in porušil mnogo poslopij. Dve osebi sta ubiti.

Dne 17. junija: Ruska duma je odobrila kredit 15 milijonov rubljev za vojne telefone, za vojaško izobrazbo in za zrakoplove. — V Djakovu se je 12.000 Arbanasov bojevalo z 12 bataljoni turških rednih čet, katerim je zapovedoval Sabit paša. Arbanasi so podlegli turškemu topništvu. — V Črnigori so zaprli več oseb, med njimi tudi bivšega poveljnika Vukiniča, ki je agitiral za to, naj se postopa s črnogorskim knezom Nikitom, kakor se je postopalo s turškim carjem. — V Gimmi pri Palermu na Laškem se

je uprlo prebivalstvo radi prevelikih davkov. Nastopiti je moralo vojaštvo.

Dne 18. junija: Ruska duma je odgodena do 23. oktobra. — Ruskemu zunanjemu ministru Izvolskemu bo sledil Gorempkin. — Angleško časopisje poroča, da je podala Grška glede na Kreto pomirljive izjave. — Po mnenju nekdanjega ogrskega finančnega ministra Lukacs, ki ga je cesar dvakrat sprejel v avdijenci, ostane sedanja ogrska vlada še nadalje. — V Carigradu so podaljšali obsedno stanje do 31. julija. — Na Ruskem Poljskem se je izvedla delna mobilizacija, ki je baje v zvezi s perzijskimi dogodki.

Dne 19. junija: Listi poročajo, da se sestane letošnji naš cesar in angleški kralj Edvard najbrž v Islu. — Turčija je baje ponudbo Grške za nakup Krete proti odkupnini 35 milijonov frankov odklonila. — Francoska vlada preganja bordoškega nadškofa kardinala Andriena, ker je v nekem cerkvenem govoru obsojal ločitev cerkve od države in civilni zakon. Duhovščina gironskega okraja je poslala kardinalu to-le spomenico: Katoliška zavest je na Francoskem predolgo spala, a po Vašem vplivnem glasu se je vzbudila in bo čuvala socijalni red. Po mnogih bojih bo zmagala pravica nasilstvo.

Dne 20. junija: Španska je mobilizovala drugi armadni zbor. Najbrže se odpošlje v Maroko. — Srbija se oborožuje. Čez Solun se pripelje v Srbijo veliko streliva s Francoskega in iz Belgije. — Turški poslanci vseh strank izjavljajo, da hoče Turčija z vso silo braniti Kreto. Vele-vlasti se še niso odločile za odpoklicanje vojakov s Krete. — Zmaga katoličanov na Holandskem. Na Holandskem so si katoličani pri volitvah v zbornico od 100 sedežev pridobili 55. Tudi pri 36 ožjih volitvah pribore si še nekaj sedežev. — Prizadevanja grofa Thuna, da bi dosegel delomožnost češkega deželnega zbora, so se izjalovila. — Srbski listi pišejo, da se je med častniki zasnovala zarotniška zveza proti bivšemu prestolonasledniku Jurju. Častniki imajo namen ga ubiti. — Potres na južnem Francoskem je napravil 16 milijonov frankov škode.

Dne 21. junija: Češki narodni svet je izjavil, da jezikovni načrt ni sprejemljiv. — Najvišje sodišče je zavrnilo ničnostno pritožbo morileca Siczyńskiego, ki je umoril ces. namestnika Poteckega in bil obsojen na smrt. — Med irskimi katoličani in protestanti je prišlo včeraj do krvavih bojov, pri katerih je bilo več hiš porušeni, več oseb ranjenih. Policisti so na konjih naskočili množico in zaprli 50 oseb. — Upajo, da se sklene trgovinska pogodba med Srbijo in našo državo.

Dne 22. junija. „Hrv. kor.“ poroča, da so uradniki skupnega finančnega ministristva že izdelali načrt ustave za Bosno in Hercegovino. — Grški ministrski svet se je pečal s splošno mobilizacijo. Načelnik generalnega štaba III. armadnega zbora Ali Riza je dobil ukaz, da nadzoruje turško mejo. — Srbski zarotniki so baje najeli ljudi, ki naj bi umorili bivšega prestolonaslednika Jurja. Jurij dobiva grožila pisma, ki ga svare, naj ne stopi v kraljevo palačo in naj se ne vozi brez spremstva.

Dne 23. junije. Češki „Narodni Listy“ poročajo, da je ministrski svet sklenil, da namerava vlada podaljšati poletno zasedanje. — Črnogorska skupščina je enoglasno sprejela trgovinske pogodbe z Rusijo, Bolgarijo in Turčijo. — Srbski kralj Peter je baje glavnima zarotnikoma bivšemu ministru Genčiču in polkovniku Mašinu vsakemu po 100.000 frankov obljubil, ako se odločita, da zapustita Srbijo. Zarotniško zborovanje, katero sta Genčič in Mašin o ponudbi obvestila, je sklenilo, ponudbo odkloniti in se še hujše boriti proti princu Jurju.

Razne novice.

* **Iz sodnijske službe.** Sodnijski oficijal Hans vitez pl. Villefort v Laškem je imenovan za sodnijskega nad-oficijala v Šmarju pri Jelšah.

* **Iz pošte.** Imenovani so: Poštnim oficijantom ozir. oficijantinjam: Franc Pein za Celje, Stefaniya Seitz za Podčrtek, Leopold Wressunig za Konjice, Leontina Kreisler za Slov. Bistrico, Hugo Lang za Pragarsko, Vincenc Harmet za Maribor (kolodvor), Leopoldina Rotter za Slov. Bistrico in Ivan Siebenreich za Pragarsko.

* **Iz železniške službe.** Pri prometu so premeščeni: Edvard Baiglböck, pristav, iz Voitsberga na koroški kolodvor v Mariboru; Avgust Pavlinič, asistent, iz Franzdorfa na glavni kolodvor v Mariboru; pristav Hugo Siegl iz Ptuj v Gradec; asistent Rihard Lorenci iz Mezolombardo na Pragarsko; asistent Ernst Franke iz Štore v Zidanmost; aspirant Janez Ebner iz Laškega v Štore; postajni načelnik Avgust Kolberer iz Ponikve kot postajni načelnik v Čmurek; pristav Franc Reindl iz Inniha v Ponikvo kot postajni načelnik; pristav Jurij Gratt iz Pragarskega kot postajni načelnik v Niederdorf; aspirant Jožef Jenko iz Sevnice v Čmurek; pristav Milan Malenica iz Matzleinsdorfa v Rogatec. Pri stavbnem ravnanstvu so premeščeni: Adolf Fontana, revident, iz Celja k sekciji Maribor, glavni kolodvor; inženir Alojz Pokorny, stavbni adjunkt, iz Celja v Bozen; inženir Jožef Tröster, stavbni adjunkt, iz Bozena v Celje; inženir Jožef Bayer, stavbni nadkomisar in predstojnik sekcije v Celju, v Gradec.

* **Iz šole.** Dvorazredna ljudska šola pri Sv. Dahu na Ostrem vrhu se razširi v 3 razredno. Naustavljeni so kot stalni učitelji ozir. učiteljice: na ljudski šoli v Vuzenici stalni učitelj pri St. Janžu Ivan Urek, na ljudski šoli v Dobovi stalni učitelj v Kapeli Franc Vadnal, in učiteljska suplentinja v Zrečah Ivana Preželj, na ljudski šoli pri St. Jurju ob Pesnici tamošnja suplentinja Ema Regoršek, na ljudski šoli v Svičini tamošnja začasna učiteljica Marija Lazar, na ljudski šoli v Ostrovici tamošnji suplent Robert Benica, na ljudski šoli v Kapli tamošnja začasna učiteljica Marija Majeen. Šolski vodja pri Sv. Roku Martin Brišnik

in stalna učiteljica v Zidanem mostu Antonija Fuks sta stopila v pokoj.

* **Imenovanje.** Glasom odloka papeževga majordoma Mons. Kajetana Bisleti z dne 17. majnika 1909 št. 79 so imenovali sv. oče Pij X. mnogočastitega gospoda Jurja Bezenšek, kn. šk. konz. svetovalca in župnika v Čadramu svojim tajnim komornikom supra nameram.

* **Sodnijski izpit** je napravil v Gradcu dne 14. junija sodni avskultant Franc Tiller.

Izpit iz grščine in latinščine za višjo gimnazijo, iz slovenščine za nižje razrede s slovenskim in nemškim učnim jezikom je napravil dne 18. t. m. na graški univerzi z dobrim uspehom g. Anton Rabuza, doma iz St. Jurija ob južni železnici. Čestitamo!

* **Odborova seja** S. K. S. Z. bo v četrtek, dne 1. julija ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slov. Gospodarja“.

* **Č. g. duhovnikom!** Blagovolite se ob priliki dekanjskih konferenc spominjati S. K. S. Z. v Mariboru s prispevki.

* **Družba duhovnikov lavant. škofije** (podporno društvo) ima dne 14. julija t. l. ob 1/4. uri popoldne svoj redni občni zbor v kn. šk. ord. pisarni. Na dnevnem redu je poleg navadnih poročil tudi volitev novega odbora. Društveniki se vljudno vabijo k zborovanju. — Te dni se je razposlalo vsem udom poročilo o delovanju družbe v zadnjem triletju. Udje so se pri tem tudi opozorili na zaostalo letnino in ustanovnino in sicer na belem robu priloženih položnic. Odbor.

* **Romarski vlak k Mariji Pomagaj** bo šel iz Celja dne 26. julija t. l. ob 8. uri zjutraj, ako se bodo premagale nekatere težave, katere še dela železnica. Isti dan pa bo šel posebni romarski vlak tudi iz Brežic k Mariji Pomagaj. Natančnejši vozni red in cene objavimo takoj, ko dobimo od železnice potrebne pogoje.

* **Romarski vlak v Marijino Celje** bo šel iz Maribora dne 9. avgusta t. l. Tudi o tem objavimo v kratkem vse potrebno. Vse tri vlake priredi Kršč. soc. zveza.

* **Zakrament sveto birme** je prejelo letoš v Lavan-tinski škofiji do sedaj 2588 birmancev, in sicer v stolni cerkvi v Mariboru na binkoštno nedeljo dne 30. majnika 783, na binkoštni pondeljek dne 31. majnika pa 3. V šentlenarski dekaniji je bilo birmancev pri Sv. Jurju v Slov. goricah dne 12. junija 314, pri Sv. Ani na Kremlbergu 13. junija 390, pri Sv. Benediktu 14. junija 274, v Negovi dne 15. junija 223, pri Sv. Trojici v Slov. gor. 16. junija 341, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 17. junija 260, v celi dekaniji skupaj 1802. — Za 18. junija že napovedano birmovanje pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je moralo izostati ter biti preloženo na poznejši čas, ker v ondodni župniji razsaja davica, za katero je obolelo veliko število otrok. Prevzvišeni gospod knez in škof so prejeli po vseh župnijah genljive dokaze srčne udanosti in ljubezni od strani dobrega in vernega ljudstva. Številni slavoloki s primernimi napisi, prirčni pozdravi, podoknice pred župnišči, čarovita razsvetljava ob večerih (zlasti n. pr. pri Sv. Trojici), množice zbranih vernikov, vse to je pričalo, kako naš narod spoštuje sveto cerkev in njene zastopnike. Ob priliki birmovanja so mil. nadpastir blagoslovili pri Sv. Jurju dve prenovljeni banderi s podobami presv. Rešnjega Telesa, Marije Pomočnice in sv. Jožefa; pri Sv. Benediktu novo naročeni kip Lurške Matere božje; na meji šentlenarske in šentrupeške župnije pa lep obcestni križ, katerega je dal okusno prenoviti novi grajščak na Hrastoven, gospod Artur Kottas plem. Heldenberg. Pri tem križu, kakor po vseh župnijskih cerkvah, kjer je bilo birmovanje in kanoniško obiskovanje, so neutrudni nadpastir z veliko vno oznanjali božjo besedo. Splošna ginjenost poslušalcev je bila znamenje, da je seme božjih nauk padalo na rodovitna tla.

* **Vplačanje neposrednih davkov.** Tekom tretjega četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačani v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 7 mesečni obrok dne 31. julija 1909, 8 mesečni obrok dne 31. avgusta 1909, 9 mesečni obrok dne 30. septembra 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1909. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne določenosti ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vseh tega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prisilne postopanje.

* **Pridobninske izjave** za priredbeno dobo 1910—1911 se morajo vložiti v dobi od 1. julija do 1. avgusta 1909 in sicer pri okrajnem glavarstvu ali pri davčnem uradu, v kojih okrožju se davka podvržene podjetje izvršuje. Napovedi se smejo podati ali pisмено ali ustno na zapisnik. Ustne izjave naj se zavoljo poznejšega pritiska strank prej ko mogoče oddajo.

* **Ustanovni občni zbor** bo imela dne 24. t. m. na Dunaju Slovanska liga katoliških akademikov. Vršni se občni zbor ob 7. uri zvečer, ako bi pa takrat ne bil sklepčen, pa ob 8. uri.

* **Vesela družba**, zbrana pri „Škofu“ na Bizelskem, je darovala za obmejne Slovence 4 K 40 v.

* **Opozorjamo**, da je treba prošnje za vsprejem na deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu za šolsko leto 1909/10 do 30. t. m. na ravnanstvo tega zavoda vpsolati. Natančnejše je razvidno iz inzerata v zadnji številki.

Letošnji zlatomašniki so sledeči č. gg. Jurij Čurin, Jožef Kolarič, Jakob Kolednik, Matija Koren in Jan. Ev. Košar.

Osebnost. Premočen je č. g. kaplan Frančišek Ostrž iz St. Vida pri Grobelnem k Sv. Martinu v Rožni dolini. — Bolezen je obiskala preč. gg. dekana Henrika Verk na Vidnu in župnika Alojzija Kos pri Sv. Martinu v Rožni dolini.

Deželni zavod za gluhoneme. Javna skušnja gojencev tega zavoda bo v soboto dne 3. julija ob 9. uri dopoldne. Vabljeni so vsi prijatelji in dobrotniki zavoda. — Sprejemni izpiti gluhonemih otrok za Spodnje Štajersko se vrše v Celju dne 6. julija v poslopju deške ljudske šole, v Poljčanah dne 7. jul. v ljudski šoli, v Mariboru dne 8. julija v poslopju deške meščanske šole (Kasinogasse).

Na II. slovenski protialkoholni shod! Rojaki! Slovenci! Alkohol (nezmerno uživanje) je eden naših najhujših narodnih sovražnikov. On ugnablja leto za letom milijone in milijone s trdimi žulji pridobljenega narodnega premoženja. Vsa prizadevanja, da bi gospodarsko dvignili naš narod, ne morejo imeti pravega uspeha, ako se poprej vsaj deloma ne odpomore temu velikemu zlu, ki je v največ slučajih glavni vzrok revščine in gospodarskega propada med našim ljudstvom. Uničuje fizične sile našega ljudstva, dela telo manj odporno proti kalem boleznim, vpliva skrajno škodljivo zlasti tudi na mlado pokolenje in jemlje našemu ljudstvu moči, ki so mu tako potrebne v njegovem boju za obstanek. Alkohol z manjšuje ali tudi uničuje duševne sile in zmognosti, povzroča slabomnost pri otrocih, pripravlja za blaznico. Alkohol ovira razvoj naše kulture, povzroča, da se gubi dragoceni čas, kvari značaje, uničuje pomnoženje. Boj zoper alkoholizem mora torej biti bistven del našega narodnega programa, boj zoper alkoholizem mora stati v vsakem programu našega narodnega obrambnega dela. V nedeljo, dne 4. julija se bo priredil v Ljubljani protialkoholni shod, kjer bomo pregledali uspehe našega dosedanjega delovanja ter si začetali pot za prihodnost. Vsi, katerim je na srečo kulturni in gospodarski razvoj našega naroda in njegova bodočnost, so na shod iskreno vabljeni. Tekom dneva se vrše zanimiva in vrlo aktualna predavanja, zvečer pa brezalkoholna veselica. Natančen program zborovanja in veselice prinaša "Zlata doba". Na delo torej za narodov blagor, na delo, da prisveti našemu narodu — zlata doba.

Pozor, člani Kunej-Malus-Goričanove, prve južnoštajerske zadruge v Celju! r. z. o. z. § 5. pravil določa: "Kdor želi izstopiti iz zadruge, mora to prijaviti načelnstvu pisмено najkasneje do konca junija istega leta, v katerem želi izstopiti; zaveza izstopivšega združenja in njegovih dedičev traja še eno leto po preteklem upravnem letu, v katerem je zadružnik izstopil ter obsega vse obveze, katere je sklenila zadruha do izločitve; do prihranjene zaloge nima niti izključen niti izstopivši združnik nobene pravice." Kdor tedaj izstopi do konca junija t. l., izplačal se mu bo delež, ko bode občni zbor potrdil bilanco za l. 1909., pa njegova obveza bo trajala še celo l. 1910 in sicer po § 8. pravil z dvajsetkratnim zneskom deleža, tedaj se jamči z enim deležem po 10 K za 200 K.

Obmejne slovenske občine pozor! V časopisih čitamo vedno pritožbe, da ravno mariborsko glavarstvo in davčna oblast razpošiljata izključno nemške listine. Te pritožbe v listih nimajo nikakega pomena, z njimi se ne doseže ničesar. Vsaka občina, v kateri želijo prebivalci slovensko uradovanje z oblastmi, mora skleniti v obč. odboru, da bode ta uradoval le slovenski. Odborov sklep o slovenskem uradovanju se mora naznaniti pristojnemu glavarstvu, ki naznani to tudi drugim oblastim. Te se morajo potem držati tudi slovenskega uradovanja in razpošiljati na občine slovenske tiskovine. Občina se lahko le tedaj pritoži radi kršenja narodnih pravic, če je sklenila slov. uradovanje in naznanila ta sklep na pristojnem mestu.

Pričakujemo pač od vseh občin mariborskega, slovenjebistrškega in šentlenartskega okraja, da sklenejo slov. uradovanje. V tem oziru smo še v teh okrajih zelo nazaj; le občine okoli Makol so neka izjema. Ruše morajo iti naprej — saj so neki najbolj napredni!

Suša lanskega leta je povzročila našim posestnikom veliko škodo. Nikdo pa ni mislil, da bode prizadet še skoro bolj letos. Od vseh krajev dobivamo poročila, da so razmere letos skoro še bolj žalostne ko lanske leto. Povsod vozijo na dom na pol prazne vozove sena. Opozarjamo kmete, ki trpijo glede pomanjkanja krme tudi letos veliko škodo, da to naznanijo pristojnemu glavarstvu, da to odpiše vsaj davek. Ravno davek na travnike je velik in je vsaj neka olajšava za posestnika, da mu ni treba plačevati visokega davka od nerodovitega travnika.

Sv. oče in katoliško časopisje. Sv. oče je pisal izdajatelju lista "Pilot" pismo, ki naglašja, da ljudstvo želi znanosti. Hoče vse znati in si o vsem ustvarjati lastno sodbo. Časopisje je poklicano, da ustreže želji ljudstva in po načinu, kakor to izpeljuje, je orodje dobrega in slabega. Papež naziva časopisje "dvorezen nož", ki odpre poti resnici ali pa goljufiji. Oni, ki se poslužujejo časopisja, se je morajo posluževati dostojno, medtem ko naj je podpirajo tisti, ki ljubijo resnico. Katoliško časopisje ima veliko moč, da stori veliko dobrega, ako odbija napade na vero, cerkev in na njene služabnike in širi seme čednosti in resnice. Sv. oče zagotavlja, da nimajo samo zadoščenja tisti, ki spomorejo za razširjenje čednosti, marveč da sodelujejo tudi za blagor vere in domovine.

Zanimivosti. "Slovenec" piše: Ko je končal naučni minister grof Stürgh svoj govor, pristopil je k njemu tudi vseslovan in ljubljanski župan Hribar ter mu čestital. Nemara se mu je zahvalil za nemškega deželnega šolskega nadzornika. Drorni svetnik Ploy se vedno bolj kaže kot pristen vladen. Sedaj dela z vso vnetostjo za ramunsko trgovinsko pogodbo in za pooblastilni zakon, katerega bi vlada rada imela še pred počitnicami. Pri važnih pogovorih z

opozicionalnimi poslanci si pridno dela zapiske: nihče ne ve zakaj, a stvar vzbuja pozornost.

Narodni Dnevnik poroča o obnem zboru graške Zveze in izraža pobožno željo, da bi članice graške Zveze pristopile k celjski liberalni propadajoči Zvezi. Ta želja bo ostala le pobožna želja, ker se bo zgodilo ravno narobe. Celjske članice že prosijo za sprejem v graško Zvezo, o čemur je večkrat govoril revizor Ahčin na Sp. Štajerskem. Informirajte se g. Stibler.

Kakor sneg v pomladnem solncu, tako zginevajo članice celjske liberalne Zadr. Zveze. Sprevidele so, da jih celjska Zveza samo izkorišča, zato so se pa osvobodile njenega jarma in se podale tje, kjer dobé razun plačevanja tudi kakih ugodnosti. Liberalci se jezijo, pa nič ne pomagajo. Za pokoro je sedaj že prepozno.

Ne gre, pa ne gre! V krogih, ki vzdržujejo naše (liberalno) časopisje, smo prišli do neomajenega prepričanja, da po dosedanjem načinu niti glede tiskovnih razmer niti v ostalem ne more in ne sme iti naprej, ako hočemo misliti na bodočnost naših naprednih listov. Tako piše "Narodni Dnevnik" v eni zadnjih števil. Gospodje že tedaj čutijo trhla tla pod nogami, ki se jim po njih lastni izjavi lahko v najbližjem času uderejo. No, mi ne bomo posebno žalovali.

Lastna hvala. Narodni Dnevnik piše, da je Narodna založba s tem, da je začela izdajati Nar. Dnevnik, storila korak, za štajerske Slovence nedogledne važnosti. Malo dalje še potem beremo, da je Nar. Dnevnik najboljši slovenski (?) dnevnik. Sedaj pa res ne vemo, ali je toplo solnce res tako hudo vplivalo na uboge Spindlerjeve možgane, da piše take budalosti. Narodni Dnevnik še ni storil ne enega koraka za v resnici dobro in narodno stvar. Vse njegovo dosedanje delovanje je obstajalo v tem, da je blatil osebe, katerih ena je več storila za narodno stvar kakor cela Narodna stranka z vsemi advokati in koncipijenti v vsem času svojega obstanka. Glede kakovosti "Narodnega Dnevnika" se ne bomo pričekali, saj ga še liberalci vsi ne marajo. Iz vsega pa, kar se v Celju in raznih krajih godi, sodimo z mirno vestjo, da bo "Nar. Dnevnik" obhajal svojo obletnico tam, kamor spravljajo druge smeti.

Kmečki ksindl. Nešteto krat smo že dokazali, da so liberalcem kmečki ljudje le takrat dobri, če se gre za rešitev kakega mandata ali pa za stafažo pri kakšni slavnosti, drugače ga pa gledajo po strani in zasramujejo. Brali smo pred kratkim v "Slov. Narodu" neko nesramno notico, v kateri imenjuje ta list naše kmečke, v katoliških društvih se zbirajoče mladeniče: kmečki ksindl. Sicer pa dan za dnevom doživimo slučaje, da nas škrici, ki od nas žive, nazivajo: kmečki buteljni in na naš račun po gostilnah in kavarnah nesramne šale in dovtipa ubijajo. Seveda, če nas rabijo, tedaj smo gospodje, a ko so pa na konju, tedaj smo vsi za nje — buteljni in ksindl. Čas je, da pokažemo tudi mi svojo odločnost. Vselej in povsod pokažite takim ljudem vrata, da bodo videli, da tudi "kmečki ksindl" zna braniti svojo čast.

Sežiganje mrličev. Svobodomislece najhujše bodejo v oči razni obredi sv. cerkve in zato hočejo zase vpeljati celo nove obrede, ki bi nič ne bili podobni cerkvenim obredom. Med raznim drugim hočejo preurediti tudi pokop mrtvih, hočejo namreč mrtve — sežigati. Cerkev prepoveduje sežiganje mrtvih iz mnogo važnih razlogov, posebno, ker je sežiganje mrtvih poganska navada. In naši liberalni pogani hočejo to uvesti. Sestavil se je poseben pripravljalni odbor, katerega naloga bo, da vjame 600 takih kalinov, ki bodo za to neumnno šalo plačali letno pet kron, ker je sežiganje mrličev združeno z ogromnimi stroški. En tak pogreb bo stal namreč samo 600 kron. Saj še živ svobodomislec ni vreden vinarja, a mrtve pa bi veljal kar 600 K.

Liberalna narodnost. V Prevaljah na Koroškem je po zaslugi glavnih bojnikov Nar. stranke Jošta in Štiblerja prišla odnoda posojilnica v nemške roke. Na obnem zboru "Z. Z." v Celju, ki se je vršil pretečeni teden, je prevajlski župan Pristov na vprašanje, kaj je s tem dogodkom, odgovoril, da posojilnica ostane, kar je bila in ne pride nikoli v nemške roke. Sedaj res ne vemo, koga je potegnil župan Pristov, ali celjske liberalce ali koroške Nemce. Pristov je namreč zaupnik in bivši kandidat nemške stranke, v odbor posojilnice so bili voljeni skoraj sami štajercijanci in najhujši nemški zagrizenci, in vendar je Pristov še celo rekel: "Vsi izvoljeni odborniki so korenjaki Slovenci", in je med te korenjake vstel seveda tudi sebe, kot bivšega nemškega kandidata V obeh celjskih mogočnjakov Jošt, Stibler i. dr. so seveda Pristov in drugovi najčistejši narodnjaki. Res, Celjani so že daleč prišli. En korak še, pa se zedinijo Narodna stranka s štajercijanci. Mi že naprej čestitamo k tej lepi zvezi!

Delavstvo — davki! Soc. demokrati vpijejo v svet: delavstvo ne more prenašati neznosnih davkov. Pri tem pa ne vidijo, da ravno soc. demokrati delavca najbolj težijo z raznimi davki. Delavec, ki se vpiše v rudečo (soc. dem.) organizacijo, mora plačati velik del svoje plače za razne strankine tiskovine, štrajkarske, agitacijske in druge nepotrebne davke. Zato pa naj noben delavec ne pristopi k organizaciji, ki ga na eni strani boža, a na drugi strani pa vleče kožo z njega!

Dva milijona! Ponemčevanje raste od dne do dne, kakor po uspehih, tako po sredstvih. Ker se nemškimi nestrpežem še ne pokori vse kar tako na slepo, si hočejo to pridobiti z denarjem. Že leta in leta pogubonosno deluje kleta Südmarka, trga Slovincem iz rok njih posestva, nasekuje med Slovence tuje — krivoverce, ki nas ne sovražijo le kot Slovence, ampak tudi kot kristjane. Da to društvo Südmark lažje deluje, zato nabirajo po vsej Nemčiji prispevke. Mnogokateri Nemec bi mogel, ko bi vedel, da s tem, če daruje Südmarki, pomaga širiti luteranstvo v naših krajih, ne dal ničesar. Toda oni kriče, da je tukaj pri nas nemštvo v nevarnosti, slikajo nas svetu kot najzadnje, popolnoma propale ljudi, katerim oni hočejo le dobro in tako naberejo skupaj ogromne svote za ponemčevanje naših krajev, za uničenje slovenskega naroda. A vendar se jim je

zdelo to še premalo. Slovanska nevarnost (?) je postala tako velika, da je treba proti nji največjega odpora. Razun darov so potrebni še drugi prispevki, da se reši v južnih krajih toli preganjano (?) nemštvo! In nemški pesnik Rossegger je predlagal, da se naj pri nemškem Šulvereinu ustanovi poseben dvamilijonski sklad, v katerem bi bila tolika svota deležnikov po 2000 K, da bi skupna svota narasla do dva milijona. Velikansko navdušenje je nastalo med nemškimi kulturonosci (?) vsled tega predloga, začeli so leteti dvatisočaki v omenjeni sklad in je danes že nad 100 darovalcev po 2000 K darovalo za dvamilijonski sklad. To nam daje misliti, kam se neki potem nameravajo vreči? Gotovo je, da bodo nam štajerskim Slovincem posvetili največ dela, truda in denarja, da bodo ravno tukaj hoteli najprej zatreti slovenstvo. Saj so že do zdaj mnogo potegnili v svoje kremplje in da bi se naše pokrajine popolnoma spremenile v kak raj, k temu naj pripomoreta gori omenjena dva milijona. Proti temu nemškemu naklepu je potreben trajen, mogočen odpor. Širiti moramo med naše ljudstvo narodno zavest, tisto samostojnost in premišljenost, da z ozirom na strašne posledice ne pride več ne meter zemlje v nasprotno nemške roke. Tudi mi združimo tako svoje darove, če prav niso dvatisočaki, ter jih naklonimo obmejnemu bratu v obrambo. Zraven pa jim priskočimo še z raznimi drugimi sredstvi na pomoč, da rešimo pred germanskim zmajem še to, kar še dozdaj ni dobil v svoje kremplje. Vsi Slovenci in Slovenke, mladeniči in mladenke, pojdite na delo! Zbirajte za obmejne Slovence, vsaka, tudi najmanjša svota je dobrodošla!

Rojaki! Slovenke! Društva!
Spominjajte se z darovi „Šentiljskega doma“!

Mariborski okraj.

Žalosten čin. Učiteljščnik Kocbek iz Gornjega grada je 21. t. m. po noči napadel kleparja Wiedmanna ter ga zabodel s kuhinjskim nožem v prsa. Težko ranjenega Wiedmanna so odpeljali v bolnišnico. Kocbeka so zaprli. Pravi, da je hotel oropati Wiedmanna, ker je rabil denar za fotografski aparat.

Porotne obravnave v Mariboru. V sredo dna 13. roznika se je imel pred poroto zagovarjati radi uboje 18 letni v Majšperg pristojni posestniški sin Josip Pavlič iz Sesterš. Obtožen je uboja na Jurju Unuku iz Sesterš. Dne 13. aprila t. l. je bil obtožen v večji družbi, v kateri se je nahajal tudi Unuk, v gostilni Valentina Sagadina v Sesterzah. Ko so šli iz gostilne, se je vnel prepir med njimi in Pavlič je tedaj skočil v Sagadinovo drvarnico, pograbil nek kolec, ter z njim udaril Unuka preko glave. Na posledicah tega udarca je Unuk dne 24. aprila umrl v mariborski bolnišnici. Obtoženec je bil obsojen na osem mesecev ječe, ker so porotniki zanikali vboj, ker udarec Pavličev ni bil ravno pravi in direktni povod smrti Unuka.

m Ponarejalci denarja pred mariborskimi porotniki. Dne 17. t. m. se je pričela pred mariborskimi porotniki velika porotna obravnava. V Središču je bil 21. jan. t. l. zasaden posestnik Pauko, ko je izdajal ponarejene 50kronske bankovce. Dognalo se je, da je dobil ponarejeni denar od bratov Potočnik, ki so iz znane rodbine ponarejalcev denarja. Njihov oče je bil obsojen leta 1891 radi ponarejanja denarja na sedem let ječe. Na obtožni klopi sede ponarejalci denarja: 28 let stari krojač Franc Potočnik, 21 let stari Gašper Potočnik in razpečevalci denarja 43 let stari posestnik Jernej Pauko, njegova 37 let stara žena, mizar Jožef Kolenc, star 29 let in njegova 23 let stara žena, 54 let stari posestnik Valentin Mohorko, 34 let stari zavirač južne železnice Jožef Zagovec in njegova 25 let stara žena Marija. Vsi obtoženci so obdolženi ponarejanja bankovcev in sicer oba Potočnik kot neposredna storileca po § 106 drž. zak., drugi kot sokrivci. Zagovorniki so dr. Faleschini za oba Potočnika, dr. Mravlag za Jerneja Pauko in Valent. Mohorko, dr. Rosina za Nežo Pauko in oba Zagovec in dr. Serbec za oba Kolene. Franc Potočnik taji, da bi bil iz deloval bankovce. Ravno tako trdi Gašpar Potočnik, da je popolnoma nedolžen. Jernej Pauko prizna vse. Franc Potočnik je prišel nekega dne k njemu in ga vprašal, kako mu gre. Na odgovor: „slabo“, ga je Potočnik pozval, naj gre z njim v gostilno. Tam mu je pokazal ponarejen 50 kronske bankovce in rekel, da se lahko s tem kaj napravi. Ponudil mu je štiri 50kronske bankovce, ki bi jih naj vzel in izdal, za kar bi mu naj dal 140 K pristnega denarja nazaj. Pauko tega ni hotel storiti. Franc Potočnik je pri njem prenočil in ga drugi dan zopet zastoj obdeloval. Dne 6. janurja je prišel Franc Potočnik zopet k njemu in mu ponudil bankovce. Tudi Jurij Potočnik je bil pri njem in ker je nazadnje tudi njegova (Paukova) žena v njega silila, se je končno odločil, ker je bil v sili in je rabil denar. Francu Potočniku je potem dal 140 K pristnega denarja. Pripoveduje potem, kako je ponarejene bankovce izdal v Slov. Bistrici pri Neuholdovi natakari in v Središču, kjer so ga potem na koločvoru prijeli. Neža Pauko, njegova žena, trdi, da ni o celi stvari nič vedela. Jožef Kolenc pripoveduje, kako se je seznanil v Ameriki z Jurijem Potočnikom, ki mu je v Milwaukee obljubil 1000 dolarjev za nakup nekega posestva na Spod. Štajerskem, če mu da 400 dolarjev za nakup stvari, ki so potrebne za ponarejanje denarja. V svojem nadaljnjem izjavljanju Kolenc zelo obtežuje Franca Potočnika, Mohorka in oba Zagovce. Marija Zagovec in njen mož tajita vsako sokrivo. — Porotniki so potrdili vprašanje o krivdi Fr. Potočnika, da je razpečaval ponarejen denar, ravnotako vprašanje, ali je Kolenc kriv, da je dal na razpolago sredstva za ponarejanje bankovcev in zanikali vsa druga. Po tem pravoreko obsoj sodni dvor Fr.

Potočnika in Jož. Kolenca vsakega na tri leta težke ječe, s postom vsakega četrta leta in oprosti vse druge obtožence.

m Porotna obravnava proti Štajercu se je vršila v soboto, dne 19. rožnika v Mariboru. Odvetnik dr. Breje iz Celovca je tožil Štajerca oziroma njegovega odgovornega urednika Linharta radi nekega članka, ki se glasi: Celovške „Freie Stimmen“, so pisale pred nekaj časom, da pošten Nemec ne sme podpirati „Mira“ in njegovih drugov. Zato je dr. Breje, bogaboječ mož, ki smodke kadi, kadar sreča duhovnika z Najsvetejšim, vložil tožbo zoper „Freie Stimmen“. Razpravi je predsedoval deželno sodni svetnik Morokutti; dr. Brejca je zastopal dr. Hrašovec iz Celja. Linhart je imel kot svojega zagovornika dr. Mravлага. Obtoženi Linhart se zagovarja s tem, da je omenjeni članek priobčil Slovenski Narod za časa deželnozbornskih volitev leta 1901. Dr. Breje pa tačas ni tožil Slovenskega Naroda. Pozneje se je to obtožbo ponavljalo po raznih listih in Štajerc je celo šestkrat v teku leta prinesel to notico. Sedaj po zadnji notici je šel dr. Breje vložiti tožbo proti Štajercu. Dr. Mravlag je predlagal, naj se dotična številka Slovenskega Naroda prečita. Dr. Breje je proti temu, ker je on na dotični napad odgovoril v Slovencu. Štajerca on redko čita in zato tudi ni mogel preje reagirati na njegov napad. Dr. Mravlag predlaga dalje, da se naj prečita članek odvetniškega kandidata Oblaka od 18. majnika 1909 v Slovenskem Narodu, v katerem on dr. Breju predbaciva, zakaj da ne toži Štajerca. Sodišče je dopustilo te predloge. Priče dež. sodni svetnik v pokoju in odvetnik Vencajz in njegovi hčerki, katerih ena je soproga dr. Brejca, so pod prisego izpovedale, da se ni nikdar dogodil slučaj, katerega se je po listih očitalo dr. Breju. Kljub temu so porotniki z osmim proti štirim glasom zanikali vprašanje, nakar je sodišče Linhartu oprostilo. Ta slučaj je zelo značilen za naše porotne razmere. — Linhart je bil sicer oproščen, vendar pa je dobil dr. Breje zadoščenje, stem, da se je pred sodiščem dokazalo, da ni nikdar storil dejanja, ki so mu ga očitali Slov. Narod in po njem drugi liberalni listi.

m Novo šolsko leto 1909/10 pri č. šol. sestrah v Mariboru. Na cesarja Franc Jožefa I. jubilejnim ženskem učiteljskemu šolskih sester v Mariboru se bodo gojenke za 1. letnik šol. leta 1909/10 vpisovale dne 8. julija 1909 ob 2. uri popoldne v novem zavodu, ki leži v „Klostergasse“ h. št. 4. Gojenka naj prinese seboj krstni list in spričevalo o obiskovanju ljudske šole, ali pa v predpisani obliki napravljeno šolsko naznanilo. Vsprejemni izpit se vrši tam dne 9. in dne 10. julija 1909.

m Maribor. Izjavajoče postopanje tukajšnje policije. Ko so se peljali dne 17. t. m. slivniški fantje k vojaškemu naboru v Maribor, so si, kakor navadno, okrasili voz s slovenskimi trobojnicami. Med tem ko odidejo fantje k naboru, pa pride policija k Rapočevi gostilni in slovenske zastavice in trake samovoljno raztrga in odnese. Ker je tako izjavajoče postopanje naravnost škandal in se je le mirno krvnosti in izobraženosti naših fantov zahvaliti, da ni prišlo do izgrediv s policijo, smo se takoj obrnili do našega vrlega drž. poslanca g. Pišeka, ki je takoj vložil interpelacijo.

Studenci pri Mariboru. Trgovinsko ministrstvo je dovolilo, da se na naši pošti vpelje brzajavna postaja.

m Sv. Ilj v Slov. gor. Tukajšna posojilnica je v nedeljo dne 20. junija odstopila od celjske „Zadružne zveze“ k ljubljanski.

m Slivnica pri Mariboru. Na Petrovo popoldne se ustanovi za slivniško župnijo mladeniška zveza mladeničev bralnega društva. Govori Šut iz Maribora. Mladeniči, pa tudi drugi člani društva so prijazno vabljeni k najobilnejši udeležbi.

m Puščava. Dne 21. junija je utonil pri kopanju v Dravi g. Janez Gratt, samski železniški uradnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Pokojni je bil zelo marljiv in priljubljen. Trupla še niso našli. Naj počiva v miru!

m Sv. Jakob v Slov. goricah. V Gornjem dolu, kjer je na Majhenovem posestvu prej stal križ, so si pridna, poštena in za vse dobro navdušena Majhenova dekleta umislila krasno kapelico, v čast Križanemu, Mariji in sv. Janezu ter presv. srcu Jezusovemu. To novo krasno kapelico je dne 13. junija blagoslovil naš domačin č. g. Avg. Jager, kaplan v Ptuj, v spremstvu č. g. kaplanov Ogradija in Lasbajerja. Po blagoslovu je v izbornih besedah mnogobrojni množici pojasnil, kaj je bilo povod, da se je ta kapelica zgradila in potem je jako ganljivo govoril ter vnel v navzočih ljubezen do sv. križa. Vsa hvala in čast mu zato. Nadalje pa tudi čast stavbeniku kapelice, vrlemu mladeniču Karlu Rojsu iz Jarenine. Prvo delo, ki ga je ta absoluten stavben obrtni šole v Ljubljani opravil v domačem kraju, je ta kapelica, ki dela čast ne le Majhenovim in Gornjemu dolu, temveč celi župniji. Vrlim sestram Majhenovim, ki so že velikokrat pokazale svojo velikodušno požrtovalnost za olepšanje domače farne cerkve in drugih dobrotelnih in blagih naprav, želimo božjega blagoslova, kateri jih že itak vidno spremlja.

m Za dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo na gostiji Antona Brezner pri Sv. Barbari niže Maribora 16 kron 20 vin., katere so darovali sledeči gosp.: Brezner Anton 2 K, Brezner Karl 1 K, Caf Maks 1 K, Bezjak Juri 1 K, Bezjak Franc 1 K, Nagerl Jože 1 K, Kranjc Karl 1 K, Hintereger Jože 1 K, Brezner Jože 1 K, Brezner Franc 1 K, Markuš Anton 20 vin., Holler Simon 1 K, Andraja Viktor 1 K, Ferline Marija 1 K, Ferline Roza 1 K, Brezner Alojzija 1 K. Hvala iskrena vsem darovalcem!

m Poljane. Tamburaški zbor priredi v nedeljo dne 4. julija ob 8. uri popoldan v Gajškovih gostilni Ciril Metodovo slavnost na korist društveni blagajni. Ker so na vspeh tudi podučni govori poslancev, zato se za obilno udeležbo priporoča Odbor.

m Slov. Bistrica. Slovensko izobraževalno društvo in Mladeniška Zveza priredita dne 18. julija veliko narodno veselico v hotelu Avstrija. Prosimo društva, da na ta dan ne prirejajo veselice v bližini. Mladeniška Zveza se že pripravlja.

Ptujski okraj.

Mladeniški shod v Halozah.

Vsi mladeniči lepih Haloz in bližnjega ptujskega polja se prijazno vabijo, da se v največjem številu udeležijo zborovanja, ki se vrši na Petrovo pri

Sv. Ani blizu Borla.

Služba božja se začne ob 1/2.11. uri. Cerkveni govor ima č. g. p. Benedikt Čirič iz Lipnice. Takoj po maši je zborovanje v romarski hiši, kjer bode med odmorom dobiti tudi mrzla jedila. Popoldne ob pol treh slovesne večernice s kratkim nagovorom g. Vinka Kranerja iz Zavreča za mladeniče. Po večernicah: sklepna beseda.

Pridite mladeniči, pa tudi drugi, ki se za naše gibanje zanimate na Peter in Pavlovo v največjem številu k Sv. Ani v Haloze!

Na veselo svidenje!

Z. S. M.

p Okoličanom v posnemo! Pri zadnji seji obč. odbora v Ptuj se je sprejel ljubljancina dr. Plahky-ja predlog, da se bo odslej tešišče samo nemškimi te-sarjem dalo v najem in vporabo. Dobro! Slovenci, hodite samo k Slovincem!

p Orničovo pravicoljubje napram Slovincem. Nedavno so imeli rudečkarji v Ptuj velik shod. Ustanovili so rudeč-karski pevski zbor. Rudečkarji so smeli korakati v mesto z razvitimi zastavami in godbo. A kako se je ravno 13. sept. lanskega leta z nami? Nas domačine se je bilo, psovalo in ometavalo s tinto itd., a ptuje rudeč-karje se je pustilo pri miru. Dan plačila pride tem prej, čim prej se bomo navadili biti ponosni Slovenci in se ravnali po geslu: „Svoji k svojim!“

p Sv. Barbara v Halozah. G. nadučitelj Ogorelec me je na cesti prijel radi nekega članka v „Slov. Gosp.“ št. 24, kjer se ga imenoma kritikuje. Izjavljam, da že celo leto ni v „Slov. Gosp.“ izšel nobeden moj dopis. Z dotičnim člankom pa sploh nisem v nikaki zvezi in sploh ne odobravam, da se g. nadučitelju podtikajo „denarne zadrege“ dasi so gospodje liberalci vajeni nas osebno napadati ter vsak naš korak v javnost vlačiti, jim vendar ne vračamo z enakim, zato še niso navajeni na take zboldljaje. Prosim torej cenjeno uredništvo, da mi potrdi, da nisem dopisnik omenjenega članka, radi katerega me g. Ogorelec napada s psovkami in grožnjami v svoji prvi razburjenosti kar javno na cesti, g. Ogorelec pa prosim, da tudi on vpliva, da ne bodo liberalni listi imeli vedno polne predale o duhovnikih v Halozah, in zagotovljen je lahko, da bo mir zavladal med nami, kar tudi želi J. R. k. — Potrjujemo, da nismo dobili omenjenega dopisa od g. kaplana Jakoba Rabusa in da on tudi ni z njim v nobeni zvezi. — Uredn.

p Vurberg. Naša mladeniška in dekleška zveza lepo napredujeta. Prva je imela zborovanje 10. junija. G. voditelj je govoril o ljubezni do domovine. Kazal je na zgledih, kako so razni narodi visoko cenili domo- in rodoljubne moke, a zaničevali izdajstvo. Dekleška zveza je zborovala 20. junija. Predsednica Mar. Nerat je lepo pozdravila tovarišice ter je imela govor nastopne vsebine: Kot slovenske deklice varujmo dekleško čast, izobrazujmo se ter se ne sramujmo kmečkega dela! G. voditelj je govoril o častnih dejanjih slovenskih deklic iz turških in Napoleonovih časov. Na zadnje so deklamovale Minih Ana, Nerat Marija in Bezjak Terezija lepe Gregorčičeve pesmi: „Prebiral sem prtko“, „Nevesta“ in „Na sejmu“. Vse zadovoljne so se razšle deklice, gotovo s sklepom, še bolj skrbeti za nadaljno izobrazbo.

p Cerovec. Odgovor na napad v zadnjem Nar. Listu. O raznih odlikovanjih beremo po časnikih, dovolite, g. urednik, da tudi o našem poročam. Že od nekdaj nas navdaja neko posebno spoštovanje do tistih oseb, katere znani liberalni listi, v prvi vrsti Nar. List, na razne načine nersramno napadajo, blatijo in vsa njih dela grdo obsojajo. Te, v teh listih zaničevane osebe, so navadno naši dobri, velezaslужni, veleč. g. duhovniki in drugi odločni možje, kateri so liberalcem sploh trn v peti. Te časti, med take može vštete biti, se pa me priprosta kmečka dekleta nikoli nismo nadjale. In vendar smo pri tem lepem, tako izvrstno uspelem mladeniškem shodu 13. junija zaslužile to kot odrastle hčerke Vrazove. Taki shodi in sploh kaj takega liberalcem že od nekdaj ne ugaja in čuditi bi se morali, če bi jim ta. Je pač resnica: mi mladi vstajamo, mi vstajamo, a vas je strah! — In ta čast zato, ker je tajnika Mladeniške zveze večkrat tukaj videti. Ko bi poročal ta blagi dopisnik Nar. L. o večkratnih posetih taj. Ml. zv. v vseh hišah, kjer so mogoče tudi odrastle hčerke, bi imel pač preveč dela. Tega mu ne svetujemo, ker Nar. L. bi postal s tem predolgočasen in še manj bi ga kdo moral. Da, ko bi o tem pisal kak dober, pošten časnik, bi nam vest morebiti res kaj očitala, tako pa — no — saj se poznamo, kaj ne? Vsak delavec zasluži plačilo, a ta ljubeznjivi dopisnik si ne upa z imenom na dan, torej ne vemo, kdo je (!) zato pa pošljemo obmejnemu bratru za Šentiljski dom 4 K, kar bo dopisnika gotovo tudi veselilo. Zdaj pa, prijatelj, ki si tako skrben za nas, le na delo! Pazi, da katerikrat ne prezreš tajn. Mlad. zv., ko bo spet hodil tod okoli, boš imel kaj pisati, saj kolikor več napadov, toliko več kron za Šentiljski dom obljubijo poslati odrastle hčerke Vraz-ove.

p Ivanjkovci pri Ormožu. Od tukaj smo dobili od naših somišljenikov več pritožb, da se poštne pošiljatve posebno naši časniki: Gospodar in Straža zelo neredno dostavljajo, časih se po par dni razne, celo važne reči zamudijo, a v mnogo slučajih pa izročijo še pisma v roke kakih otrok, ki potem ista — izgubijo. Priporočali bi

poštni upravi v Ivanjkovcih redno in točno dostavljanje, ker sicer se bodo naslovljeni oglasili na drugem mestu, kar pa nekemu ne bo posebno ljubo!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Mladeniška zveza opozarja na predavanje o alkoholizmu, ki ga priredi v prvi polovici meseca julija. Natančneje prihodnjije.

p Središče. Trgovinsko ministrstvo je uvedlo pri našem pošttem uradu brzajavno službo.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Svarilo: Mi pošteni, katoliški kmetje izjavljamo, da se bomo v prihodnje vedli izogibati onih trgovin, prodajalnic in gostiln, kjer blatijo „domači“ vero, katoliško naziranje in katoliške duhovnike. Neljubo bi nam bilo, če bi nas prisilili navesti posamezne slučaje in osebe; imamo za vsak slučaj veljavne priče. Torej, trgovci, obrtniki, krčmarji, varujte se — za Vas pogubnih nasledkov. Kako ve braniti svoje katoliško naziranje — pokazal je dne 13. t. m. na obnem zboru posojilnice — zaveden katoliški kmet.

l Ljutomer. Ako gremo po našem slavnem trgu, tedaj z nevoljo opazamo, da imamo še nekaj „Gasthausov“, „Bäckerjev“, „Kaufmanov“, „Friseurjev“, „Gemischwaren-handlung“ i. t. d. S temi napismi izzivajo privranci, s suhimi žepi došli komiji, sedaj slovenskega denarja polni bogati trgovci slovenske okoličane, katerih nekateri pa še vendar tako radi svoje, težko zaslužene groše, nosijo tem izzivalcem. Sicer je velika večina okoliškega prebivalstva, ki se dobro zaveda svoje narodne dolžnosti, a vendar se jih tudi še najde, ki se za par vinarjev prodajo tujcu, privrancu. Upajmo, da bo tudi te kmalu doletela pamet in tedaj ne bo dolgo, da bodo ti „Gasthausi“, „Bäckerji“ popolnoma izginili iz lepega Ljutomera. Daj Bog, da se to kmalu zgodi!

l Ljutomerski vinogradi zelo lepo kažejo. Če nas Bog obvaruje elementarnih nezdod, imamo pričakovati dobro vinsko letino.

l Mala Nedelja. Narodno gibanje je pri nas čisto v povojih, ni ga človeka, ki bi kaj storil, da bi se tudi pri nas začelo drugo gibanje. Posebno za mladino bi bilo kaj takega zelo priporočati. „Zveza slovenskih mladeničev“, pridi nam na pomoč. Pošlji nam govornika, ki naj tudi našo mladino vzdrami iz spanja. Mladenič.

l Murščak. Pri občinskih volitvah, ki so se pri nas vršile 21. t. m., so pristaši Slovenske kmečke zveze v vseh treh razredih sijajno zmagali. Slava vrlim agitatorjem! Stajercijanci so delali z vsemi sredstvi, da bi prišli v odbor, a naše vilo kmečko ljudstvo se ni dalo zapeljati in je z njimi pošteno pometlo. Morda se bodo sedaj našim ljubim nemščurkom oči odprle, da bodo sprevideli, da se naše ljudstvo ne da komandirati od ljudi, ki imajo najgršo cunjo, ki okužuje celi naš slovenski štajer, za svoj evangelij. Morda se celo spreobrnejo, kdo ve? Skrajni čas bi že bil, da dajo listu, ki se vsakemu trezno mislečemu človeku gabi, enkrat za vselej slovo. Potem bo naša občina lahko služila kot vzor drugim občinam in če nas bodo posnemale, pa nam naši narodni nasprotniki z vsemi svojimi ponemčevalnimi društvi ne bodo mogli škodovati. V slogi je moč!

l Veržej. Že dolgo časa se pri nas misli na ustanovitev mladeniške in dekleške zveze. Bili smo že svojčas blizu cilja in nam je tajnik Z. S. M. že obljubil svojo pomoč, toda razni važni posli so nas zadržali v tem našem gibanju, zelo tudi volitve. Toda sedaj pa vendar enkrat lahko začnemo. Fantje, dekleta, skupaj! Če se drugod tako lepo organizirajo, zakaj bi vendar verženjska mladina ne prišla do tega! Zatorej dragi fantje in dekleta to stvar dobro premislite, potem pa delajte na to, da se tudi za našo faro v najkrajšem času ustanovi mladeniška in dekleška zveza. Na zdar! Eden, ki je takoj zraven.

l Negova. Kar drugod tako lepo uspeva, menim bi tudi pri nas lahko obstalo. Take misli mi večkrat prihajajo, ko opazujem gibanje naše mladine po raznih župnijah Sp. Stajerja in berem poročila raznih mladeniških shodov, ki so res velike važnosti za narodno vzbuđenje dobrega slovenskega ljudstva. Skoraj v vsaki župniji je potem tudi bralno društvo, pri njem pa, kot odsek, če se ne motim, mladeniška in dekleška zveza. Ti imajo svoje podučne sestanke, shode i. t. d. in tako gredo vedno višje in višje na poti izobrazbe. Pri nas, med našo mladino, pa je vse tako mrtvo, nič ni nobenega življenja. Žalostno je, da se mladina raje podaja v alkoholno pogubo, kakor pa bi kaj storila za svojo izobrazbo. Zato bi storil res dobro, da apostolsko delo, kdor bi tudi med našo mladino zasejal kal narodne navdušenosti. Upajmo, da se to kmalu zgodi. Kmečka mladenka.

Slovenjgraški okraj.

Kmetijsko bralno društvo v Staremtrgu pri Slovenj-graecu priredi veselico v nedeljo 27. junija t. l. na vrtu g. Petriča, gističničarja v Staremtrgu. Vspored: Pozdrav; igra „Za križ in svobodo“ in „Pri gospodi“; govor gosp. deželnega poslanca dr. Verstovška prosta zabava; godba, petje in šaljiva pošta. Obilne udeležbe prosi odbor.

s Iz Šaleške doline. Dopis iz Šaleške doline v „Nar. Dnevniku“ št. 134 od dne 16. junija in v „Nar. Listu“ od dne 17. junija kaj dobro označuje gospoda liberalnega dopisnika kot temeljitega poznavalca splošnega mačka, o katerem sanjari v svojem v znamenju splošnega mačka skrupancanem članku. Ako se po dovršenih deželnozbornskih volitvah še sedaj ni iznebil splošnega mačka, mu ne moremo pomagati, samo prijateljski mu svetujemo kot zvestemu tovarišu splošnega mačka, da se v prihodnje ne da od splošnega mačka izvabiti v registraturo pritožb o duhovnih

nasilnostih pri zadnjih volitvah, sicer bi se moral občutno popraskati, ako splošni maček razpraska njegovo in njegovega tovariša postopanje za vlogom volilnega lokala. Če pa ostane v ključ misijonov, spovednic in procesij zvest pristaš splošnega mačka in mu splošni maček ne dovoljuje si od blizu ogledati Marijinih družb, mladeniških zvez in klerikalnih posojilnic, naj gleda, da preje prespi splošnega mačka in naj bode prepričan, da mu župniki, kaplani in organisti in mežnarji ne bodo kalili sladkega in potrebnega spanja po splošnem mačku, in naj nikar ne žaluje, ako mu tudi pevci ne bodo prirejali podoknic niti njemu niti njegovemu splošnemu mačku. Nikakor mu preveč ne zamerimo, ako je v splošnem mačku videl v potokih teči pijačo z miz in je z mačjim pogledom splošnega mačka gledal agitatorjem v želodce, saj je to gledal pod vtisom splošnega mačka. Kot pokornemu slugi splošnega mačka mu svetujemo, naj se ne da preveč komandirati od splošnega mačka glede odlikovanj in preiskav, ker bi ga prav ta splošni maček znal dvomljivo poučiti o pojmihih spodobnega in poštenega vedenja pri volitvah in bi po dokončani preiskavi nehote prišel navskriž s splošnim mačkom in bi se začel z njim prehudo praskati. — To naj si zapomni gospod opisovalec splošnega mačka. — Capisco.

Cellski okraj.

Celje. Naša Zadružna zveza bo štela koncem leta 1909 okrog 130 članic, ker jih je dosedaj že izstopilo 71, nad 20 koroških in štajerskih zadrug pa je oziroma bo letos odstopilo. Zveza je imela že 223 članic, a sedaj jih bo 130, to je napredek, kaj ne, gospod Stibler? Na ponovna vprašanja še enkrat odgovarjamo, da je zadnji čas za izstop ta mesec.

Celje. Zrelostni izpiti na tukajšnji gimnaziji se prične v ponedeljek, dne 5. julija t. l. Vsled tega se šolsko leto na tem zavodu že konča dne 3. julija.

Celje. Pretečeni mesec maj ostane tudi nam celjskim dekletom v trajnem spominu. Zelo nas je razveselil izid deželnozbornih volitev, da je krščanska narodna stranka tako sijajno zmaga nad brezversko stranko in njenimi zavezniki nemškutarji. — Dan 24. maja pa je bil tudi za našo Marijino družbo pomenljiv. Priredile smo izlet v gališko župnijo na prijazen griček v cerkvico sv. Kungunde. Tam je bilo več sv. maši in ob 9. uri slovesno sv. opravilo. Č. p. Ladislav iz Celja nas je v navdušenem govoru vspodbujal k čednostnemu življenju. Po kosilu sta se priredili dve lepi igri, pri katerih se je tudi prav lepo pelo. Pri petju in igrah so sodelovale č. šolske sestre v Celju, katerim izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo za njihov trud. Zabavale smo se res dobro in le želele bi, da bi doživele še več tako prijetnih uric.

Kat. polit. društvo za laški okraj ima v nedeljo 26. junija po prvem opravilu zborovanje s sledečim programom: lovska postava; kmečko zavarovanje; volitev odbora.

Mozirje. Naši liberalčki še vedno ne mirujejo in se ponasajo z napadom v „Narodnem Listu“, češ, sedaj smo pristašem Kmečke zveze tako zabrusili, da si niti odgovarjati ne upajo. A te lahkomišne butice ne pomislijo, da, če bi pristaši Kmečke zveze agitacijo tako lahkomišeno in predrzno vodili, kakor so jo liberalni strankarji, potem bi ne smeli priti na dan. Se-li morda dopisnik „Narodnega Lista“ ne spominja na predrzno gonjo od volilca do volilca, ali se morda g. župan Goričar spominja, kdo je nagovarjal A. Miklavca, da naj gre v neko gostilno in naj zadrži volilca, da ne bo volil, g. Miklavca, ali je Vam znano, kdo je rekel gostilničarju, da, ako gre on volit, potem ne pride več v njega gostilno? Priče na razpolago. Vprašamo še, ali ni to vplivanje in odgovarjanje volilcev, s katerimi se lahko pridobi prosto stanovanje in hrana? Torej ne segajte v ogenj, da vas ne bo skelelo. Da so pa mozirski liberalčki hudo vročeglavi, je dokaz to, da je Ivan Lipold pred sodnijo prosil g. Cesarja in g. Vasleta odpuščanja za svoje nepremišljeno izgovorjene besede. (Glej izjavo med inserati).

Mirujte torej in ne iščite pastirjev za kozle, saj imate pri svoji čedi dovolj pastirjev, ovnov in — kozlov. Toliko za danes.

Petrovce. V nedeljo 13. junija nam je priredilo bralno društvo „Gospodar“ prav prijetno razvedrilo. Pridna in požrtvovalna dekleta so jako spretno nastopila v igri „Nežka iz Bleda“, vrli fantje pa so povzročili mnogo pristranskega smeha z burko: Krčmar pri zvitem rogu. Nastopil je prvokrat tudi pomlajeni tamburaški zbor pod spretnim vodstvom tukajšnjega organista in nas prijetno zabaval s krepkim udarjanjem tamburice med odmor. Občinstvo, ki se ga je zbralo iz bližnje okolice okoli 400, je odhajalo veselega srea z željo, da bi se mu kmalu zopet pripravilo par takih veselih uric. Nasprotnike to sicer v oči boče, a vrla mladina, le neustrašeno naprej za Boga in domovino!

Gotovlje. Hranilnica in posojilnica v Gotovljah je postala zelo nezaupljiva nasproti pristašem Kmečke zveze. Stranka, do katere grošev — pardon — revščine se je poslaniški kandidat revnih slojev g. Brinar skazal tako čutečega srea, mora zopet čuti moč liberalne jeze naših posojilniških mogotcev. Stranka je dne 2. junija t. l. prejela pismo od celjskega odvetnika, da mora do dne 4. junija t. l. plačati posojilo po 1100 K ali pa se posojilo vknjiži. Vzrok odpovedi v pismu ni povedan; videli pa smo v deležni knjigi, da je stranka obrestni plačala že do 31. decembra t. l. Posojilniško načelstvo se izgovarja, da vknjižbo zahtevajo poroki, a eden izmed porokov še baje zato vedel ni. Izgovor je tudi iz trte zvit dober. No stranka je našla do brotnika, ki je za ta čas njen dolg poravnal, vendar pa je morala zopet še plačati 6 K 60 v odvetniških stroških. Treba bo resno misliti na to, da spravimo tudi Gotovlje pod okrilje lastne ali vsaj bližnje kmečke posojilnice po Rajfejnem načinu.

Dramlje. V imenu učiteljev dolži „Štajero“ od dne 6. t. m. župnika strašnega sovražstva do učiteljev. Zakaj? Pred deželno volitvijo splošne skupine je župnik učiteljem dal sledeče reči dobro pomisliti. Narodna stranka zahteva od svojih kandidatov, da morajo kot poslanci delovati v naprednem duhu, t. j. proti krščanski veri. Kaj bi sledilo iz tega za učitelje? Krščanski starši jim izročajo otroke v šolo, da bi jih učitelji poleg posvetnih nauk pomagali katehetom po krščansko izgojiti. To zahtevajo starši, to zahteva deloma tudi šolska postava. Ako bi se učitelji pri volitvah trudili, da bi njihov tovariš bil na programu Narodne stranke izvoljen, bi vsi trezno misleči starši iz tega sklepali, da hočejo učitelji zanaprej proti volji staršev in proti šolski postavi v šoli zoper krščansko vero delovati, da jim torej starši ne smejo več svojih otrok zaupati. Učitelji pridejo na ta način ob svojo veljavo pri ljudstvu s pripomočjo ravno Narodne stranke. Ta stranka je potemtakem za učitelje prav velika sovražnica, ne prijateljica, in učitelji sami so za sebe veliki sovražniki, če delujejo za liberalnega kandidata. Prihodnjikrat je župnik dodal, da duhovniki ne delujejo zoper učiteljski stan, temveč edino zoper zanjke, v katere hoče Narodna stranka učitelje zamotati, da zgubijo svojo veljavo pred ljudstvom in Bogom. — To je župnik govoril in nič drugega. Kateri razsoden človek razun „Štajerca“ in bojda „Vahtarca“, najde v tem, da je župnik grozovito čez učitelje udrihal, moral psovke nazaj jemati, za odpuščanje prositi, pohujšal mladino in da mora cerkvena oblast nekaj zoper to storiti? Dobro je hotel župnik učiteljem storiti, ko jim je pokazal prepad, v katerega jih vleče Narodna stranka. Podučiti učitelje ima župnik pravico, ker so njegovi farani. — Nadučitelj organist je res šel med tisto pridigo iz cerkve, a je povedal čez par dni pred pričo, da je to storil od jeze, ker ni bilo pevecov pravi čas na kor. — Vsi naši učitelji ste lepo prošeni, ne napadajte župnika več po časniki, kakor pretekle dve leti. Obilno maslo se vam bo curkoma z glave cedilo, če bote z obrekljivimi dopisi preveč na sonce hodili. Želimo iz dna srca, da ne pride do tega vračila nikoli.

Dramlje. Slabo učijo uredniki „Narodnega Lista“ svoje dopisnike in bralce. Vidi se to zopet iz dopisa v številki 17. junija. Znano je, kako je dopisnik 6. junija krščanske volilce zasramoval, Jarnovič pa župnika žalil. Temu poročilu je dopisnik pridal, da je župnik brez vesti, ker potrpi kaj takega. Podpiše se ne s pravim svojim imenom, ampak „nevernik“. Kaj bi moral inteligenent in količkaj krščansko vreden urednik dopisniku na to povedati? Dopis bi moral v koš vreči, dopisnika pa podučiti, naj reče Jarnoviču, da zadosti župniku na nek način, in posebno da se ne podpiše več za nevernika. Mislite, da je urednik dopisnika tako podučil in dopis zavrgel ali da v kateri številki zadosti za lastno razžaljenje? Tega ne stori, ampak ponovi, da je župnik brez vesti, ker potrpi; potem se spodčije nad tem, da bi Jarnovič bil „podložen faran“; to neki ne more biti, ker plačuje on z drugimi farani župnika. Le počasi, slabi učeniki, uredniki „N. L.“. Plačilo daja država duhovnikom iz verskega zaloga; ta je pa naložen iz premoženja nekdanj odpravljenih samostanov, ne iz Jarnovičevega in sploh občinskega denarja. Pa če bi tudi duhovniki bili z domačim denarjem plačani, se upate vi uredniki koga učiti, da farani niso duhovnikom podložni? Na druge zglede pogledajte. Učitelji, župani, sodniki, glavarji so deloma ali celoma plačani iz občinskega denarja, vendar si bo kdo upal reči, da niso šolarji učiteljem podložni, in vsi občinarji onim drugim oblastnikom? Glejte uredniki „N. L.“ slabi učeniki, da ste vi iz srednjega veka, ker motite svoje itak zmešane prijatelje.

Teharje. Naše kat. polit. bralno društvo je imelo v nedeljo 20. rožnika svoj občni zbor. Udeležba je bila, kakor pri nas običajno, precej slaba. Posebno so se naši možje odlikovali s svojo odsotnostjo. Iz poročila društvenega tajnika smo razvideli, da je bilo društvo v preteklem letu nekoliko leno ter ni kazalo iste živahnosti in delavnosti, ki je potrebna za razvoj tako pomembnega društva. Odbor je ostal prejšnji. Zeleti je, da se društvo v prihodnje bolj krepko poprime svojega delokroga, da ne bo zastajalo za drugimi društvi. Gosp. učitelj Levstik imel je zanimivo in poučno predavanje o vinarstvu. Poslušalci so z zanimanjem sledili poljudni razpravi. Bodi vrlému gospodu za njegov trud tem potom izrečena naša srčna hvala. Po zborovanju bil je še šaljivi srečolov, kar je povzročilo mnogo smeha in zabave. Vsem darovalcem lepih dobrotov se društvo lepo zahvaljuje.

Trbovlje. V nedeljo dne 27. t. m. priredi strokovno društvo rudniških paznikov skupno z delavskim strokovnim društvom izlet na Sveto planino na Kranjsko. Društva se snidejo takoj po prvi sv. maši v društveni gostilni pri Jagru, vulgo Parašuh. Odhod je ob 48. uri. Na Planini je sv. maša za društvenike obojnih društev, po sv. maši pa prosta zabava. Vabimo vse prijatelje, da se tega izleta udeležijo v obilnem številu.

Polzela. Veselica prostovoljne požarne brambe na Polzeli se ne vrši 11. julija, kakor smo prvotno poročali, ampak zaradi raznih vzrokov že 29. junija, to je v torek na sv. Petra in Pavla. Začetek ob 3. uri popoldne. Vspored sledeči: srečolov, ribji lov, šaljiva pošta in prosta zabava, pri kateri svira šentpavelska godba. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Sv. Jurij ob Tabornu. Čebelarška podružnica pri Sv. Jurju ob T. priredi 29. jun. to je na Petrovo po večernicah ob 3. uri popoldan čebelarško predavanje pri čebelnjaku g. Antona Pepel. Vsi prijatelji čebelarstva se vljudno vabijo. Načelstvo.

Brežlški okraj.

b Podsreda. Nam dobroznani dopisun „Nar. Lista“, ki je imel lepo priliko se seznaniti s paragrafi, sedaj bruhla svoje nesramnosti (je plačan dopisnik celjskih listov!) v zadnji številki omenjenega lista. Na najpodležji način napada č. g. župnika in skozi in skozi laže. Zelo surovo piše tudi o kmetih Vimpolšek in Bezjaku. Nikakor se ne

mislimo na dolgo prepirati z dopisunom, ampak g. župniku izrečemo zaupnico in ona oba kmeta pohvalimo, ki sta ustanovitelja našega bralnega društva in ne klonita glave pod liberalno strahovlado.

Bizeljsko. „Narodni List“ piše iz Bizeljskega: Sijajna zmaga nad klerikalizmom. Mi seveda ne branimo nikomur, če se hoče bahati z zmagami. Pod to zmago, prosimo, naj se podpišejo: dr. Božič, Karba, dr. Ploj, Ivan Malus i. dr. Pristavijo naj: lastnoročno. Pika. Kedo bo kaj ugovarjal na to? Pri tej priliki nam pride na misel neka dogodbica. Bilo je v norišnici. Neki bolnik, ki se mu je mešalo, je imel stalno idejo, da je kralj. Zahteval je za-se vse kraljevske časti, dajal avdijske sestrar-potrežnicam in drugim, ki so bili tudi nori, kakor sam. Sosed tega namišljenega kralja je bil tudi nor, pa za kralja se ni delal. Pravijo, da imajo tudi norci včasih „lucida intervalla“, t. j. jasne trenutke, v katerih tudi jasno mislijo. Ko prinese nekoč sestra-potrežnica temu, ki se ni delal kralja, posodo, ki se rabi tudi v norišnici za občečloveške potrebe, vsede se in začne se sestri tako-le pritoževati: „Ta-le moj sosed vedno pravi, da je kralj, bom pa jaz bolje vedel, da sem jaz kralj, ki na tronu sedim“. Če je bil to jasen trenutek in pravi moment, o tem zgodovina molči. Nam se zdi, da so si liberalci izbrali ravno pravi moment, ko se bahajo z zmago. Živio zmaga! Živio kralj!

Pilštanj. O jaz ubogi kmet, kaj vendar čem začeti. Tako zdihujejo ubogi vinogradniki pri nas. Dne 26. maja je toča z viharjem hudo potolkla naše krasne vinograde, v Virštanju, Dobrežicah in v Pristavi. Dne 13. junija ob 1. uri popoldne je prihrula toča še v drugi in vzela, kar je še preostalo. Ljudje so že čisto obnpani, v vinogradih toča, doma pa je rudečica svinje pomorila skoraj pri vsaki hiši, kmet pa plačaj, če ne, te pa zarubijo. Delavca za veliko plačilo ni dobiti, ker gre vse v rudokope v Nemčijo. Prosimo naše gg. poslance pomoči.

Pilštanj. Dne 12. t. m. smo izročili materi zemlji telesne ostanke Micike Strašek iz Drenskega rebra. Rajna je bila še le v 19. letu starosti. Bila je v samostanu v Celovcu pri Elizabetinkah 5 let, prišla je domu hudo bolna se zdraviti, pa neozdravljiva jetika ji je končala življenje. Ko so ji zapeli pilštanjski pevci za slovo na grobu, ni ostalo nobeno oko suho.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Kotlje na Koroškem.** (Božja služba na uršulski gori). Na praznik sv. Petra in Pavla bode v znani romarski cerkvi na uršulski gori ob 1/10. božja služba s pridigo. Božjo službo bode opravil č. g. Jernej Pernat, župnik na Selah. Upamo, da bode ta dan veliko prijateljev št uršulske romarske cerkve in lepega razgleda prišlo na goro.

† **Železna kapla** na Koroškem. Na god naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda dne 4. julija se bo vršilo pri nas cerkveno zborovanje. Ob 10. uri predpoldne se bo služila sv. maša, pred mašo bo procesija, po sv. maši pa se vrši zborovanje na prostem. Slišali bomo dva poučna govora. Če bo vreme ugodno, vabimo tudi štajerske brate iz bližnje Savinjske doline in sploh vse zavedne in verne Slovence.

Književnost.

§ **Umetniški spomeniki lavantinske škofije.** Drugi zvezek. Konjiška dekanija. Spisal dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja in c. kr. konservator v Mariboru. Vel. 8°, VIII+300 str. s 75 narisiki v tekstu in 94 slikami na 59 priloženih tablicah. V Mariboru 1909. Založil pisatelj. — To delo izide s prvim julijem in obsega popis vseh starin, cerkev in gradov lepe Konjiške dekanije ter poda ob enem prvo zgodovino tega okraja; ravno dve petinki knjige (str. 169—290) pa sta posvečeni spomenikom in zgodovini staroslavne Žičke kasturije, ki je bila v srednjem veku izmed najvažnejših kulturnih središč na Slovenskem. Cena broširanemu izvodu, ki bi v nemškem knjigotrštvu radi skoro samo izvirnih slik veljal najmanj 12 M, je z ozirom na naše omejene razmere 8 K. Za prebivalce konjiške dekanije pa veljajo naslednje znižane cene: 1 izvod 8 K, 2—16 K, 3—21 K, 4—26 K, 5—30 K, 6—33 K, 7—35 K in naprej vsak izvod po 5 K. Za vezavo v platno se računni posebej 1 K 70 h, za poštnino 45 h za izvod. Naroča se pri pisatelju, ki za vplačevanje naročnine prilaga poštno-hranilnišne položnice na čekovni račun št. 62 292. Vsem veleč. kn. šk. lavantinskim dekanijskim in župnijskim uradom se bode poslal za cerkveni arhiv en vezan izvod na ogled s prošnjo, da se koj vrne, ako se na naroči. Obenem se priporoča v naročilo „Dekanija gornjegrajska“, 16+240 str. vel 8°, s 162 slikami in 3 tablicami, broširan izvod po 6 K 50 h.

Najnovejše novice.

Iz državnega zbora. Posl. Pišek je govoril proti odprtju mej in uvozu tuje živine, risal žalosten položaj živinorejcev zaradi lanske suše in letošnje slabe letine, ko bo spet polovico manje sena; grajal vlado, ki podpira mesta in industrijo na stroške agrarcev. Dalje o delavskih razmerah, osobito delaveih v rudnikih v Trbovljah. — Posl. Roškar je govoril tudi proti uvozu tuje živine, zahteval strogo nadzorovanje ponarejanja vina, dalje glede zvišanja železniških tarifov za poljske pridelke, zahteval izpeljavo železnice Purkla—Ptuj—Rogatec in Maribor—Zeleni travnik, uravnavo Mure, se pritoževal čez okrajnega sodnika v Ljutomeru, ki ostane kljub svojemu obnašanju nasproti Slovincem na svojem mestu in zahteval premeščenje tega sodnika.

*Nasim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.*

290

Naznanilo.

Vpisovanje učencev v I. razred (nemški in slovenski oddelek) c. kr. državne gimnazije v Mariboru se vrši dne 8. julija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne v učni sobi II. b razreda.

Vsprejemni izpit isti dan ob 2. uri popoldne.
Sprememba oddelkov med šolskim letom ni dovoljena.

511 **Ravnateljstvo c. kr. državne gimnazije.**
Maribor, dne 23. junija 1909.

Ravnatelj.

Seravallovo

želez. kina-vino.

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častna diploma k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente.
Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri.

Izboren okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. SERAVALLO, c. in kr. dvorni pošiljatelj

Trst-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po 1/2 l a K 2'60 in po 1 l a K 4'80. 445

Pozor! Citaj! Pozor!

**Slavonska
biljevina.**

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izobno, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin, 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se po lje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

666 lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

**Steckenpferd-
milo z lilijinim mlekom**

**Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!**

Dobiva se povsodi. 128

Srebrna državna kolajna Korneuburg 1908.

Postavno **TENAX** Postavno
zavarovano! zavarovano!

Ceneje in ugodnejše nego bakreno apno.
Ga dež ne zbrše! — Ga dež ne zbrše!
„Brambno sredstvo proti škodljivcem rastlin.“

Drugi pridatki apna ali sode odpadejo.

Se rabi proti:

Strupeni rosi (peronospora viticola)
Grinji na jablanih in hruškah (fusikladij)
Bolezni na kumarah (plasmopara cubensis)
Kodranju pri breskvah, (taphrina deformans)
Tresavici pri borih (lophodermium pinastri)
Krompirjevi gnili (phytophthora infestans)
i. t. d., i. t. d.

Cena: 1 kg K —50, 100 kg K 50—, iz tovarne.
Dobi se pri jediniopoblaščenem „Tenax“ tovarni za Avstrijo in Ogrsko:

Dr. G. HEINER & Co.
prej dr. J. Schorn
DUNAJ, VI/2 Mollardgasse št. 69. (Telefon 4077.)
Prospekti in pojasnila zastoj in franco. 167

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 19. junija 1909.

Trst . 5 51 78 20 33
Line . 84 37 49 8 7

Malo posestvo se prodaja pol ure od Maribora, poleg glavne ceste, nad dva oralna zemlje, z opeko krito poslopje, z dobro studenčno vodo, s tremi sobami, primerno za vsakega obrtnika. Cena 5800 kron. Več pove Miheal Rutnik v Pobrežju št. 234, cesta na Brezje (Fraustauden) p. Maribor. 495

Gostilna z lepim vrtom blizu cerkve pri lepi cesti, 2 km od Maribora, klet, hlevi, vse v dobrem stanju se prodaja zaradi družinskih razmer po nizki ceni. Hranilnično posejilo lahko ostane zavarovano. Cena je 28.000 Kron. Vsa potrebna pojasnila na M. Žižek, Spod. Kunigunda pošta Pesnica. 502

Lepo posestvo, 2 km od Maribora, 11 oralov gozda, njiv, travnikov in sadonosnikov, se prodaja po nizki ceni in sicer za 9800 K. Pojasnila da M. Žižek, Spod. Kunigunda, pošta Pesnica. 503

Uprava Mayerjeve ekonomije in trte šole Pobrežje pri Mariboru sprejme 1. julija dva krepka zdrava in trema hlapca h konjem. Mesečna plača 24 kron s hrano in perilom. 491

Malo posestvo blizu Maribora, 5 minut od železniške postaje se prodaja za 12.000 K. Proda se tudi v manjši meri kakor kdo želi s poslopjem vred od 6000 K naprej. Poizvedeti je v gostilni Kramberger, Leitersberg pri Mariboru. 496

Natakarica na račun se takoj sprejme v dobrodoči gostilni gospoda Franca Seršen v Ljutomeru. Reflektira se samo na popolnoma izveščane, zanesljive osebe s dobrih spričevali, ki zamorejo položiti primerno kavicjo. Ponudbe s spričevalom in sliko na gornji naslov. 492

! Kupci vina !

Na prodaj je

150 hl

pristnega moslerja (Grünauer). Cena 50 v liter. Oglasiti se je pri g. Francu Vraz, županu v Cerovcu, Ivanjkovci pri Ormožu. 497

Hiša z gospodarskim poslopjem, 1 oral zemlje zraven, kot stavb. prostor se prodaja. Novavas št. 6 pri Mariboru. 498

Učenec se sprejme pri gosp. Jož. Dufek, svečar in medicar v Mariboru, Vetrinjska ulica 80. 510

Kovaški učenec se sprejme pri g. Juriju Bregant, kovaški master v Hočah pri Mariboru. 504

Kuharica v starosti 34 let, izurjena v gospodinjstvu, išče službo najrajši v župnišče na deželi. Blagohotne ponudbe pod „Škrbna“ se prosijo na upravnistvo tega lista. 508

Krojaškega pomočnika in učenca sprejme takoj Anton Ulbl, krojač pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 506

Učenec poštenih staršev se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 499

Lepo posestvo se prodaja na Polensaku, okoli 8 oralov, velik sadovnjak njive, zidani hram. Lahki plačilni pogoji. Več pove Ana Sorko št. 2 na Polensaku. 496

Posestvo 12 oralov je na prodaj. 3 oralni vinogradi, 3 oralni šadovnjaki, 2 oralna njiva, 2 oralna travnika, 2 oralna gozda. Hišno poslopje in preša je nova. Cena 8000 kron. 6000 lahko ostane vknjiženo. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri g. Matiju Emeršič v Dogošah št. 24 pri Mariboru. 500

Učenec, star 14 do 16 let se sprejme takoj, knjigovodski obrt. Ponudbe sprejema Eduard Sliuza, knjigovodnica v Mariboru, Gerichtshofgasse 24. 463

Priden učenec se sprejme pri g. Jožetu Folger, Koroška cesta 19, Maribor. 473

Proda se dobro idoča gostilna z točenjem žganja in branjarstvo, potem pet oralov zemlje z lepim sadonosnikom. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri lastniku P. Gštaltnerju, Dobrobece, pošta Hoče pri Mariboru. 472

Trgovina mešanega blaga blizu cerkve in pošte s trafiko z blagom in opravo vred se prodaja. Naslov v upravnistvu. Cena vsega je 2400 Kron. 474

Zdravi delavci in delavke, tudi cele družine dobijo v tovarni vžigalic v Rušah pri Mariboru trajno in dobro plačano službo in tudi prosta stanovanja. 476

Dva učenca, karera bi imela veselje do podobarske ali kamnoklesarske obrti, sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji Jakob Golobič, pedobar v Ljutomeru. 478

Kupim v prijaznem kraju v ravni legi ne daleč od kake vasi ali od farne cerkve, bolj malo, srednje in dobro oskrbljeno posestvo bodisi v ptuškem, mariborskem ali celjskem okraju. Cera naj bi bila od 6 do 12 tisoč kron, katera svota se bo pri kupitju izplačala. Naslov Janez Debelak, Poljčane. 460

Gostilna, oddaljena 2 minuti od farne cerkve z esonadstropno hišo s sedmimi sobami, tremi kuhinjami, s kletjo in celim gospodarskim poslopjem, se prodaja ali pa da v najem. K temu spada tudi 14 oralov zemlje, obstoječe iz travnikov, njiv in gozda. Proda se tudi mlin, kateri je na Ščavnici in pri dobri cesti. Natančnejša pojasnila daje lastnica Marija Trstenjak, gostilničarka, Sv. Juri ob Ščavnici blizu Radgone, katera prosi, da se njej par dni prej pisмено naznani, predno pride kedo ogledat. 484

Ženitna ponudba. Vdova, stara 35 let s 6 let starim sinčkom, ki ima na deželi malo, toda jako lepo in plodonosno posestvo, deset minut od Velikih toplic, ki je jako primerno za kakega penzionista, obrtnika, pa tudi za gostilno, se želi poročiti z od 30 do 45 let starim samcem. Prednost imajo obrtniki, rokodelci in uslužbenci železnice. Tudi vdovec z enim ali dvema otrokoma ni izključen. Ponudbe do 1. avgusta. Odgovarjalo se bo le na resne ponudbe, ako mogoče s sliko. Neugajajoče se pošljejo nazaj. Tajnost strogo zadržana. Ponudbe se naj pošljejo pod šifro „reano 2000“ na upravnistvo Slov. Gospodarja. 486

Trgovina mešanega blaga s trafiko leži blizu cerkve in pošte v Zg. sv. Kungoti se z vso opravo in z vsem blagom prodaja. Cena je 2.400 K in se izve naslov v upravnistvu „Slov. Gosp.“ 466

Jako dobičkanosno posestvo z 6 oralov zemlje in lepo zidano hišo katero je 50 korakov od farne cerkve oddaljeno ter jako pripravno za kakega upokojenca, se za 14.000 Kron s premočino vred takoj prodaja. Natančnejše pri g. Josipu Sernec, Gradiška, pošta: Pesnica. 470

**Pozor,
kmetice in dekleta!**

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kaplor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (dusnine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Tvornica umetnega kamenja in marmorja

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 73.

Preč. gg. duhovnikom, stavbinskim mojstrom, mizarjem itd. priporočamo raznovrstno umetno kamenje, stopnice, ornamente, facade, tlakove, posebno pa prekrasne plošče iz **umetnega marmorja** v velikosti do 25 m². To čudovito naravno, a ceno nadomestilo naravnega marmorja je dika cerkva in palača na oltarjih, kot prevlaka sten, lizen, stebrov, kot ploče za mize, kredence, elektrotehnične ploče etc. V zalogi je ca 12 najlepših vrst marmorja. — Gospode interese prosimo: Blagovolite se prepričati sami o izvrstnosti blaga, najbolje na licu mesta, ali pa zahtevajte vzorce! 33

Franz Divjak, slikar in pleskar v Mariboru, župnijska ulica št. 7, sprejme takoj dobrega slikarja. 483

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali in poštenih staršev sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Franc Mikl in sin sv. Marjeta pod Ptujem. 450

Učenca, pridnega, od poštenih staršev takoj sprejme g. Jožef Folger krojaški mojster, Maribor, Koroška ulica 19. 465

Štefan Kaufmann

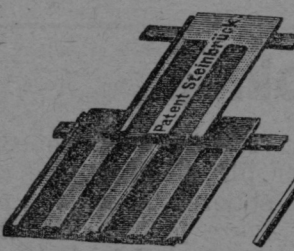
trgovec z železom
v Radgoni,

priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajarsko železo se dobi po najnižji ceni :: in solidni postrežbi. 998

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

Patent zarezna

strešna opeka

in vse druge vrste strešne opeke se dobiva najboljše vrste po najnižji ceni na tovarni **P. TOMBAH v Jurovcih pri Ptuj.** 339

Opravična številka E 687/9

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 15. junija t. l. opravična številka E 687/9 se prodajo dne 1. julija 1909 predpoldne ob 10. uri v Leskovcu in nadalje v Vareji št. 4 na javni dražbi:

ad 1. stoli, omare, mize, 18 zvezkov Mayer's Lexikona, 2 svinji, 5 starih sodov, 5 sodov belega vina z okroglo 1400 l a po 30 v, 2 soda jabolčnice (okoli 480 l) a 10 v, 1 sod rudečega vina a po 30 v, 1 sod sadnega kisa z 400 l a 8 v.

ad 2. v Vareji: 1 stare sani in 1 stari brus.
Reči se smejo ogledati dne 1. julija t. l. v času med 9—10 uro predpoldne v Leskovcu ozir. Vareji.

C. kr. okrajna sodnija Ptuj, oddelek VIII.
dne 15. junija 1909.

494

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob juž. želez.“

ki se bo vršil

dne 4. julija 1909 po večernicah v zgornji dvorani „Katališkega doma“ (gostilna Bajc).

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1908. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri je sklepčen brez ozira na število došlih združnikov. Načelstvo.

Zahvala.

Izrekamo prirčno zahvalo za mnogo dokazov prirčnega sočutja ob prezgodnji smrti našega nepozabnega sina, še komaj 13 let starega učenca V. razreda v Kamnici, rojen pri Sv. Barbari v Halozah

Frančeka Vidovič.

Na prvem mestu se zahvalimo kamniškemu g. kaplanu, ki so ga v bolnišnici obiskali in spemili k večnemu počitku. Tudi gg. zdravnikom in častitim sestram v bolnišnici, posebno sestri Ljudmili, ki so se z njim trudili; gosp. duhovnikom magdalenske fare in vsem od daleč in blizu, ki ste ga k zadnjemu počitku spemili. Srčna hvala! Bog povrni! Kamnica pri Mariboru, dne 6. junija 1909.

493 **Žalujoti starši in sestra Vidovič.**

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilili, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Premog in drva

prodaja, ter stavi tudi na dom

A. VERTNIK

trgovina z mešanim blagom, :: premogom in drvami :: Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po najnižji ceni v trgovini z manufakturnim blagom

FELIKS ROP

MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Svoji k svojim!

Fr. Bureš,

uraz, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robe, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvano in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA v MARIBORU.

Tegetthoff-ova cesta šte. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tuči matrace, divani, otrežje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pieteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

== Pri pošti ==

Maribor, Tegetthoffova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mize in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Raču

zdeluje a paralizni stroji iz najboljših, vedkrat premlete glin priznane najboljših izdelke, kakor: posodovane zarezno in vsakovrstno drugo strojno opremo, opako za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opake, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Koroška cesta, pri kmetu A. Štancu.

Slovenske gospodinje!!

„Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Varstvena znamka.

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica šte. 2 nasproti kavarne „Central“

moderno urejeno brivnico. Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk. Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES, brivec.

Grozovite novosti

za moške in za ženske pri Druškovič-u v Slovenjgradcu.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno m po 36 v. Slovensko platno m po 40 v. Savinsko platno m po 44 v. Vojaško platno m po 46 v. Domestik platno mehko m po 43 v. Gorsko platno debelo m po 60 v. Istria tkanina, mehka m po 54 v. Holandska tkanina, mehka m po 60 v. — Vzorec zastoj in pošiljatve čez 20 K franko.

Spomladanski čas!

Priporoča vsakovrstna semena, deteljno staj, lucerno, rudočo, (inkarnat) travno seme, oves za seme, repno, svinjsko salato, korenje, zeljno seme itd. Nadalje: galico, brizgalnice, motike, gumi, trake, preja, liče ter vse potrebščine za vinograde; Tomaževa žindra, kose, vile, grablje ter razno orodje. Barthelovo klajno apno, vsake vrste :: železa, šine, cement itd. — Kupuje vse kmetijske pridelke. ::

Alojzij Pinter

v Slov. Bistrici.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na kučice in na te- 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papir-
koči račun ter je obrestaje po štirikotnem dnevnomu kurzu.
Dolžniška glavica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

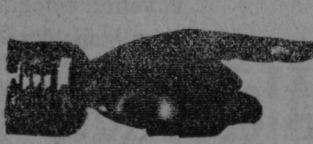
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štirikotni odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji Grad, Ševnica, Šmarje, Šoštanj in Vranksi in rezervna zaklada, katere zneska vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občasne in dobrodelne nisme za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim hrambam in v kmetijski gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovinci, poslužujte se pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri južnoštajersko hranilnico. sošiških, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico. Za brezplačno dopolnilen denarja so položnice c. kr. poštomhranilničnega računa št. 18.813 vsakemu na razpolago.

Kilne pase,

z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspensorije, podloge za noge, bergle, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako nizki ceni, staroznana trdka FRANCO Podgoršek, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavic v veliki izbiri.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja
Peter Wernig

družba z omejeno sivezo v Borovljah (Koroška).

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhov, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.

Nabiralnica v Mariboru pri J. Vezjak, krojač, Šolska ulica 4.

Ivan Ravnika Celje

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firmeža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči. :: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::

8 spoštovanjem:

IVAN RAVNIKAR.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od obšine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po bližnji nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Prvi zavod za graviranje in izde-
:: lovanje kavčuk štampilj. ::

Anton Černe,
Ljubljana Sv. Petra
cesta 6.

Zunanja naročila izvršujejo se točno. Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto. Konkurrira z vsakim sličnim podjetjem.

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptuj,

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firmeža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Mnogovrstne razglednice

priporoča trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Mnogo, mnogo 1.000.000 kron
bi že samo v našem cesarstvu letno več prigrisodarili, ko bi se p. n. posredniki postreževali „Palma“, ki pospešuje opitane vsakovrstnih perutnih in doživnih živali, jih obvaruje boleznim ozdravi sigurno, če so belane za difterijo ali pa v prebavilih. 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodilom poštnine prosto; spod 4 K ni povzeta! Priporočam se L. E. Welzl, priprav. živ. živil, Maribor, Zofijina trg 3. Čez sto prikanj. Prospekti prosto. 1909

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 3 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osem mesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prešnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenmi praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Motel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 sob za tujece po jako nizkih cenah

* *

flakerijo v hiši

* *

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4½%, brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na takotni račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzlaga.

V svrhu varčevanja v malih mestih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dva nastoj, če vložijo povprečno najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5%, do 5½%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prešnje in knjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo nastoj pošt. hranilnične položnice. Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

538 Vračanja in prošnje se sprejema vsak dan, izvenmi praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna, 434 na zahtevo cenik poštne prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló

vodo, galico, žveplo in rafije. 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Fran Souvan, sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22 v LJUBLJANI.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga, puljenega K 2.—, pol belega K 2.80, belega K 4.—, prava perja mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglašenega najboljša vrsta K 8.—, mehkega perja (puha) sivga K 6.—, belega K 10.—, pranskega puha K 12.—, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), perlica, velikost 170 X 116 cm z dvema zglovnima, te dve 80 X 58 cm, sedmi napolnjena, z novim, sivim očistnim, košatom in stanovitnim perjem K 16.—, napoln maha K 20.—, maha K 24.—, perlica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 8.—, 8.50, 4.—, raspoložljiva po povzetju, zaveznika 247

Maks Berger v Dešenici št. 1015, Šumava. Karne agaja, sezamen ali pošljedenar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu nastoj in poštne prosto.

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15. 325

Pohištvo

v veliki zalogi, lastnoročno izdelano, blede polirano iz mehkega lesa, po najnižji ceni priporoča

Aleksander Rochl, Maribor

Koroška cesta št. 24.

Vsakovrstna popravila točno! Lastna delavnica!

Prevzame tudi vsa tapetniška dela! 485

Zahvala.

Tem potom izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo za premnogo dokazov presrčnega sočutja ob smrti našega iskreno ljubljenega sinka

Frančeka,

učenca III. razreda,

kakor za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za darovane lepe vence. Posebno se zahvaljujemo visokočastiti duhovščini, slav. učitelstvu in vsem udeležiteljem zadnjega spremstva.

Ponikva ob juž. žel., 21. junija 1909.

509 Založnica Anton in Marija Podgoršek.

Izjava.

Jaz Ivan Lipold, tajnik rokodelske zadruge v Mozirju, prekličem in obžalujem, da sem Ivana Cesarja, podobarja v Mozirju, užalil na časti z besedami, katere sem neprimisljeno v svoji razburjenosti izgovoril dne 20. maja 1909 in se mu zahvaljujem, da je od svoje obtožbe proti meni odstopil.

Mozirje, dne 5. junija 1909.

507

Ivan Lipold.

Kmetovalci, pozor!

K bližajoči se dobi mlative priporoča se podpisani vsem večjim posestnikom za izvrševanje mlave s prevozno mlatilnico, katero goni bencinmotor.

Namlati se v 10 urah 4000—7000 kg očiščenega zrnja ter je popolnoma ognja varno, vsled česar se izvršuje brez nevarnosti tudi pod slamnato streho.

Jurij Skrbinišek, posestnik v Hajdini p. Ptuj, Štajersko.

505

Razprodaja posestva!

Zemljišča, posestva Zgornji Lamovž pri Celju, travnike, hmeljišče, prikladna stavišča, stavbe, proda lastnik iz proste roke v poljubni velikosti. Kupci naj se blagovolijo oglasiti 469 pri lastniku ravnotam.

F. Prull mestna lekarna

pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje

za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštne povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

520